

DANISH JOURNAL OF NURSING

Sygeplejersken

OK21

Er udsigten til en politisk nedsat lønstrukturkomité løsningen, der på sigt kan give sygeplejersker den lønforhøjelse, de i årtier har kæmpet for? Sygeplejerskerne er delte. En samlet hovedbestyrelse mener ja. Bliv klogere på hvorfor og læs, hvad eksperter og politikere siger. Og husk at sætte dit kryds.

J A

E L L E R

N E J

**HVER 5. ÆLDRE
GENINDLÆGGES**

*MEN DET KAN
FOREBYGGES*

LÆREN AF COVID-19

**SYGEPLEJERSKER
LEDER
TESTCENTRE**

ANNONCE

Der er meget på spil

Forligsmandens mæglingsforslag om OK21-resultatet er til urafstemning i disse dage. Både Hovedbestyrelsen og kongressen anbefaler et ja til mæglingsforslaget.

Mæglingsforslaget indeholder forskellige elementer. Særlig opmærksomhed har et forslag fra Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) om en komité om lønstrukturer i den offentlige sektor.

For første gang anerkender den samlede fagbevægelse og arbejdsgiverne i kommunerne og regionerne, at der er behov for at se på lønstrukturerne i den offentlige sektor, og regeringen har lovet, at de vil gå i gang med arbejdet med den nye komité, når vores forhandlinger er afsluttet. Med mæglingsforslaget har vi skabt et håb for fremtiden og for et opgør med bl.a. sygeplejerskernes historiske lønefterslæb.

Komitéen er ikke en garanti for, at sygeplejerskernes lønefterslæb løses i ét hug, men det er et vigtigt gennembrud.

Mæglingsforslaget rummer udover det oprindelige forhandlingsresultat, også nogle nye elementer, som I kan læse om i dette nummer af *Sygeplejersken*.

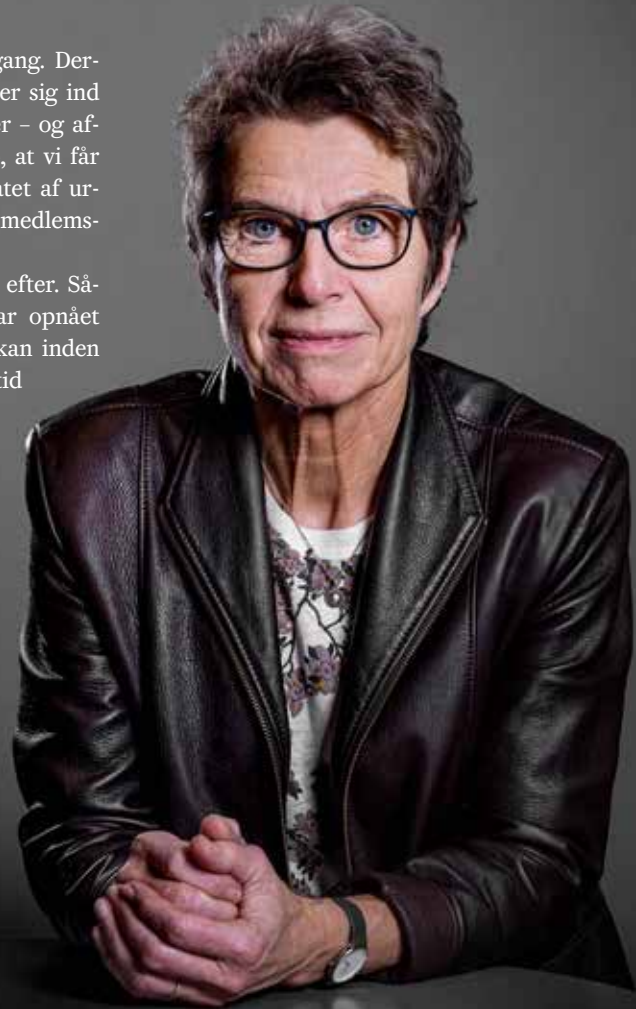
Der er meget på spil denne gang. Derfor en opfordring til, at alle sætter sig ind i, hvad mæglingsforslaget rummer – og afgiver sin stemme. Det er mit håb, at vi får en høj stemmeprocent, så resultatet af urafstemningen afspejler et stærkt medlemsdemokrati.

Vi har ikke fået alt det, vi gik efter. Sådan er forhandlinger. Men vi har opnået maksimalt i forhold til, hvad vi kan inden for rammerne af OK21. Det er nu tid til at rette energien mod regeringen og Folketinget, så vi sammen kan skabe det nødvendige politiske pres på vores kamp for ligeløn.

Denne kamp kan vi kun vinde ved at stå sammen. Vi skal samle alle de gode kræfter og fortsætte kampen for en retfærdig løn til sygeplejerskerne.

Grete Christensen

Grete Christensen,
formand

I MAJ HAR DANSK SYGEPLEJERÅD VÆRET I MEDIERNE MED BL.A. DISSE EMNER

DR DK

"Som situationen er nu, er det fuldstændig urealistisk, at vi skulle kunne ændre væsentligt på lønnen. Jeg tror mere på, at vi bruger lidt tid på samlet set at få lavet de rigtige anbefalinger for de kvindedomineerede grupper i den offentlige sektor, så vi kan lave nogle reelle forandringer, når vi skal forhandle igen næste gang."

GRETE CHRISTENSEN
formand i Dansk Sygeplejeråd

fyens.dk

"Det bedste udfald havde ikke været en halv procent mere i løn, for det rækker slet ikke i længden. Det bedste udfald ville være et opgør med Tjenestemandsreformen af 1969, og jeg føler, at vi nu kommer på rette vej."

JOHN CHRISTIANSEN
kredsformand i DSR Kreds Syddanmark

TV2 ØSTJYLLAND^o

"Jeg kommer til at stemme ja, fordi der er lagt nogle trædesten ud, som kan være med til at flytte det her. Jeg kan se, at der på de sociale medier er en enorm frustration og resignation. Der forstår jeg godt, men samtidig bliver jeg nødt til at sige, at vi bliver nødt til at blive ved med at kæmpe kampen."

ANJA LAURSEN
kredsformand i DSR Kreds Midtjylland

Ansvh. chefredaktør
MORTEN JAKOBSEN
mja@dsr.dk
Telefon: 4695 4110

Redaktionschef
JAKOB LUNDSTEEN
jlu@dsr.dk
Telefon: 4695 4180

Redaktionssekretær
LOTTE HAVEMANN
lha@dsr.dk
Telefon: 4695 4179

Redaktionssekretær
HENRIK BOESEN
hbo@dsr.dk
Telefon: 4695 4189

Fagredaktør
JETTE BAGH
jba@dsr.dk
Telefon: 4695 4187

Art Director
MATHIAS N JUSTESEN
mnj@dsr.dk
Telefon: 4695 4280

Journalist
CHRISTINA SOMMER
cso@dsr.dk
Telefon: 4695 4264

Journalist
ANNE WITTHØFFT
awi@dsr.dk
Telefon: 4695 4108

Journalist
KRISTINE JUL ANDERSEN
kja@dsr.dk
Telefon: 4695 4278

Grafiker
MARIA FRIMANN STORM
mfs@dsr.dk
Telefon: 4695 4281

Art Director (Barsel)
SASJA HERMANSEN
sh@dsr.dk
Telefon: 4695 4117

Art Director
HANNE GRØNLUND
hgr@dsr.dk
Telefon: 4695 4106

Næste nummer af Sygeplejersken udsendes
28. juni - 2. juli 2021

Hvis Sygeplejersken udebliver
Log ind på dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Kontakt
→ Har du ikke modtaget Sygeplejersken?
Udfyld og send blanketten, og bladet bliver eftersendt.

Distribueret oplag
Perioden 2019-20 77.974 ekpl.
Medlem af Danske Medier

Årsabonnement
(pr. januar 2021) 975,00 kr. + moms

Løssalg
79,00 kr. + moms.
Kontakt Media-Partners på
abonnement@media-partners.dk

Ændring af medlemsoplysninger
Kontakt Medlemsregisteret, Telefon: 3315 1555,
medlemsregisteret@dsr.dk

Tryk: Stibo

Annoncer: Media-Partners, Det Gl. Mejeri, Alhøjvej 2,
Stilling, 8660 Skanderborg, Telefon: 2967 1436

Stillingsannoncer: stillinger@media-partners.dk
Tekstsideannoncer: annoncer@media-partners.dk

Manuskriptvejledning, udgivelsesplan m.m.:
www.dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Om Sygeplejersken

Ophavsret: Enhver anvendelse af hele eller dele af artikler, fotos og illustrationer fra Sygeplejersken, såvel papirudgaven som den elektroniske udgave, er kun tilladt med skriftligt samtykke fra redaktionen eller forfatteren/fotografen/illustratoren jf. lov om ophavsret.

Ansvar: Dansk Sygeplejeråd har intet ansvar for produkter og ydelser, som omtales i Sygeplejerskens annoncer eller indstik. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materialer, der indsendes uopfordret. Holdninger, der tilkendegives i artikler og andre indlæg, udtrykker ikke nødvendigvis Dansk Sygeplejeråds synspunkter.

Forside: Mathias N Justesen

Udgiver: Dansk Sygeplejeråd, Sankt Annæ Plads 30,
1250 København K, telefon: 3315 1555, redaktionen@dsr.dk,
www.sygeplejersken.dk ISSN 0106-8350

Fagforening med
fag og overenskomst

TEMA OK21

HVOR SÆTTER DU DIT KRYDS?

Urafstemningen om mæglingforslaget fra forligsmanden er i fuld gang. Den største forskel siden sidste afstemning er en ny, politisk nedsat lønstrukturkomité, der skal se på ligelønsspørgsmålet. Formand for Dansk Sygeplejeråd anbefaler et ja. Men hvad siger eksperterne, sygeplejerskerne og politikerne?

SIDE

22

24 **GRETE CHRISTENSEN:**
DET STØRSTE GENNEMBRUD

27 **EKSPERTER:** LIGELØN FÅR BEDRE ODDS
MED KOMITÉ

30 **SÅDAN STEMME FIRE SYGEPLEJERSKER**

32 **POLITISK PRES FOR OPGØR MED ULIGELØN**

34 **SE, HVAD DU STEMME OM**

36 **HVIS DU SKAL STREJKE**

Skiftedag

”JEG BLIVER KLÆDT BEDRE PÅ TIL LEDELSESVEJEN”

For Cecilie Raarup Henriksen er det ikke bare interessant at uddanne sig til intensiv børnesygeplejerske og være med til at starte det nye Børneriget op. Det er også en stilling med udviklingsmuligheder og et godt skridt på vejen mod en dag at blive leder.

SIDE

66

Foto Søren Svendsen

HÆDER TIL ERFARING

Sygeplejerske med sund fornuft og 30 års erfaring modtog Florence Nightingale-medaljen for sit arbejde, for tiden i Libanon.

SIDE 10

LODRET LÆRINGSKURVE

Mød tre sygeplejersker, der er sprunget til som testcenterledere i Region Hovedstaden.

SIDE 40

HALVÉR GENINDLÆGGELSER VED TIDLIGT BESØG

Besøg af en læge og en sygeplejerske senest tre døgn efter udskrivelse kan halvere genindlæggelser. Det viser forskningsprojekter fra Region Midtjylland. Bag et af dem står sygeplejerske og ph.d. i ældre-sygdomme Merete Gregersen.

SIDE 46

DE NYE SUPERHELTE

Engelske sygeplejersker har fået positiv omtale under coronapandemien, og studerende strømmer til landets sygeplejerskeuddannelse.

SIDE 54

HVAD VED DU OM GAMLE MENNESKER

SIDE 53

HØRT!

”SLAGET SKAL VINDES PÅ CHRISTIANSBORG”

Sygeplejerske **Melanie Clivaz-Nielsen** og hendes kæreste må flytte fra København pga. lav løn. Hendes akademikervenner tjener væsentligt mere uden at have samme arbejdsvilkår og ansvar som sygeplejersker.

SIDE

19

ANNONCE

Kongressen anbefaler et JA

Dansk Sygeplejeråds kongres var virtuelt forsamlet og vedtog med stort flertal at anbefale medlemmerne at stemme ja til forligsmandens mæglingforslag. Formand Grete Christensen talte via kamera til kongressens delegerede.

Et flertal i den ekstraordinære og virtuelt samlede kongres anbefaler medlemmerne af Dansk Sygeplejeråd at stemme ja til mæglingforslaget. Det samme gør en enig hovedbestyrelse.

Tekst **MORTEN JAKOBSEN** · Foto **CLAUS BECH**

Dansk Sygeplejeråds kongres har ved en ekstraordinær og virtuel samling behandlet det mæglingforslag, som Forligsmand Lise-Lotte Nilas har fremsat som et forslag til at afværge den varslede konflikt for sygeplejerskerne. Mæglingforslaget kom efter en måneds forhandlinger i Forligsinstitutionen med arbejdsgiverne fra Danske Regioner og KL.

Et flertal i kongressen på 88 for og 28 imod – og 6 blanke stemmer – anbefaler medlemmerne at stemme ja til det fremsatte mæglingforslag ved urafstemningen blandt de berørte medlemmer. Ved afstemningen om den oprindelig overenskomsttaftale var stemmetallet i kongressen 75 for og 61 i mod. Flertallet er altså større nu for et ja til mæglingforslaget. Dermed følger kongressen op på hovedbestyrelsen, hvor det denne gang er en enstemmig hovedbestyrelse, som anbefaler et ja ved afstemningen.

Glad for et klart flertal

”Jeg er glad for, at det er et klart flertal i kongressen, som anbefaler at stemme ja til mæglingforslaget. Vi har haft mulighed for at tage en grundig dialog om forslaget, og det har altså ført til, at der er flere, som siger ja nu end ved den

oprindelige afstemning om OK21. Det siger mig, at vi har fået flyttet noget vigtigt under forløbet i Forligsinstitutionen, siger Grete Christensen, formand for Dansk Sygeplejeråd.

Vi fik ikke alt

”Det er vigtigt for os, at vi har en grundig dialog i vores kongres, så alle politisk valgte i DSR har kunnet komme til orde, så medlemmerne har en anbefaling at støtte sig til, når man skal beslutte sig for at stemme ja eller nej. For det er ikke nogen nem beslutning – vi har ikke fået alt det, vi kom efter i forhandlingerne, men vi har fået åbnet en meget vigtig vej mod et opgør med lønefterslæbet med den foreslåede lønstrukturkomité. Det er jeg glad for, at flertallet i kongressen er enige i,” siger Grete Christensen.

Mæglingforslaget blev sendt til urafstemning fredag den 28. maj, og afstemningen løber frem til søndag den 13. juni. Resultatet bliver offentliggjort af Forligsmanden mandag den 14. juni.

Læs mere i temaet om OK21 i dette nummer af Sygeplejersken side 22-36.

Sygeplejerske Vibeke Kline Lange Frost (forrest th.) overværede debatten i Folketinget sammen med nogle af de øvrige stillere af borgerforslaget om ophævelse af Tjenestemandereformen.

Borgerforslag fik *ikke* flertal

Folketinget afviste borgerforslaget om at ophæve Tjenestemandereformen.

Tekst **LOTTE DAHLMANN** og **CHRISTINA SOMMER** · Foto **NIKOLAI LINARES**

Folketinget har afvist borgerforslaget om at ophæve Tjenestemandereformen, som en gruppe af græsrodder blandt sygeplejersker, pædagoger, jordemødre og andre kvindedominerede fag havde stillet.

Forslaget fik opbakning fra Enhedslisten, SF, DF, Radikale Venstre, Alternativet, Kristendemokraterne og Frie Grønne, mens Socialdemokraterne, Venstre, De Konservative og Nye Borgerlige ikke kunne støtte forslaget.

Borgerforslaget blev efter førstebehandling sendt til videre behandling i Ligestillingsudvalget.

Forventeligt resultat

Vibeke Kline Lange Frost, sygeplejerske og hovedstiller af borgerforslaget, fulgte den knapt to timer lange debat fra tilhørerpladserne i Folketinget. Hun kalder resultatet helt forventeligt, men slår samtidig fast, at kampen for at gøre op med Tjenestemandereformen og det politisk skabte lønfeberslæb, mange kvindedominerede fag har, ikke er slut.

”Banen er først lige kridtet op, og flere politikere på Christiansborg har jo

nu tilkendegivet, at der er behov for en politisk løsning på den politisk skabte ulighed.”

Politisk løsning skal der til

Regeringen afviser ikke, at der er behov for en politisk løsning. Og på et spørgsmål fra Enhedslistens ligestillingsordfører Pernille Skipper erkendte skatteminister Morten Bødskov (S) delvist, at det lønhierarki, der eksisterer i det offentlige i dag, er resultatet af en politisk beslutning taget i 1969. Men han fortsatte:

”De seneste 50 år har overenskomstforhandlingerne inden for rammerne af den danske model løftet lønnen. Den danske model er helt unik, og jeg mener også, at der er plads til at løfte evt. skævheder.”

Støtte til lønstrukturkomité

Samme budskab lød fra bl.a. Venstre og De Konservative. Venstres beskæftigelsesordfører Hans Andersen benyttede dog lige som regeringen dagens debat til at udtale Venstres støtte til FH's forslag om at nedsætte en lønstrukturkomité, når overenskomstfor-

handlingerne mellem Dansk Sygeplejeråd og arbejdsgiverne er afsluttet.

”Det er en vigtig debat, vi har gang i. Men vores klare holdning er, at lønnen mellem offentligt ansatte skal aftales mellem arbejdsmarkedets parter. Ligelønsproblematikken løses ikke gennem en lønreform, og vi tror på, at fagbevægelsen og arbejdsmarkedets parter kan løse det her problem.”

Kæmper videre

Vibeke Kline Lange Frost og hendes medstillere af borgerforslaget har heller ikke kastet håndklædet i ringen.

”Nu afventer vi lidt og ser, hvad der sker. Borgerforslaget blev jo sendt tilbage til ligestillingsudvalget. Og der er jo ikke noget, der hindrer os i at revidere vores borgerforslag og fremsætte det igen,” siger hun og tilføjer:

”Og en ting er sikkert: Er der ikke kommet en løsning på den politisk skabte strukturelle ulighed inden de næste overenskomstforhandlinger, har vi i borgerforslagsgruppen givet hinanden håndslag på, at vi kæmper videre.”

7.669

Så mange sager har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved udgangen af maj oprettet som arbejdsskader relateret til covid-19.

Flere end halvdelen af skaderne, 4.587 stk., er registreret i hovedbranchen 'Sundhedsvæsen og social foranstaltning'. 2.085 af disse skader stammer fra medarbejdere i kategorien 'Hospitaler', 802 skader er anmeldt i kategorien 'Plejehjem'.

1.344 sager er afgjort/anerkendt, 493 sager er afvist, og 739 sager er umiddelbart afvist, men kan genoptages, når fornøden dokumentation fremsendes.

Radiografrådet anbefaler et JA

Også blandt medlemmerne af Radiografrådet var der flertal for et nej til overenskomstforslaget, og derfor varslende Radiografrådet konflikt på samme måde som Dansk Sygeplejeråd.

Utilfredsheden blandt radiograferne bundede bl.a. i, hvad medlemmerne opfattede som forskelsbehandling: En lønstigning efter fire års anciennitet ville kun tilfalde sygeplejersker, hvori radiograferne fik en lidt større stigning i pensionsindbetalingen.

Forskellen er nu udbedret med det forslag, som forligsmanden har sendt til afstemning blandt sygeplejersker og radiografer ved at flytte penge fra pension til fireårs-tillæg. Derfor anbefaler Radiografrådets hovedbestyrelse nu enstemmigt sine medlemmer at stemme ja til mæglingforslaget. Ændringen er udgiftsneutral og påvirker derfor ikke den samlede ramme.

(hbo)

(hbo)

Strejker for højere løn

Flere end 700 sygeplejersker er sammen med lærere og andre offentligt ansatte i norske kommuner og amter gået i strejke som følge af deres nej til overenskomstilbuddet.

"Tilbuddet fra arbejdsgiverne var 2,8 pct. i lønforbedring. Det er langt fra at kunne sikre, hvad der er nødvendigt for at få tilstrækkelig kompetent arbejdskraft," siger næstformand i Norsk Sykepleier Forening til medlemsbladet

Sykepleien og fortsætter: "Vi havde set frem til et resultat, som viste en klar prioritering. Vi mangler rigtig mange sygeplejersker.

Skal man løse de store udfordringer, må man ty til at bruge lønnen som våben, hverken mere eller mindre."

Film

Når alzheimers rammer

Er du til både Oscarbelønnet underholdning og nysgerrig efter at få mere viden om alderdom, alzheimers og familierelationer, er "The Father" måske en billet værd.

Filmen fokuserer i høj grad på relationen mellem en uheldig datter, som forgæves kæmper med konstant at hjælpe sin stadigt mere alzheimerssyge far, spillet af Anthony Hopkins. Vel at mærke set fra farens synsvinkel.

Filmens instruktør Florian Zeller fortæller om filmen: "Seeren er inde i hovedpersonens hoved og oplever forfærdelse og forvirring som ham. Han er ikke bare en kedelig tilskuer til en historie, der ikke vedrører ham. Denne gang har publikum en aktiv rolle, de mærker hans desorientering på deres egen hud og ønsker som han at rekonstruere historien som et puslespil, men brikkerne glider ud af deres hænder."

Læs mere om filmen på sundhedskultur.dk

Filmen kan ses i biografen landet over fra den 10. juni.

Fagdag og general- forsamling

Onsdag den 11. august er der Sygeplejefaglig Dag for seniorsygeplejerskerne på Marielyst Højskole.

Dagens program fra kl.
09:00 - 17:00:

09:00

Kaffe og morgensamling.

10:00

Helle Dirksen, kredsformand
Kreds Sjælland, orienterer
om, hvad der sker i DSR-c.

12:00

Frokost

13:00

Generalforsamling.

15:00-17:00

Læge Jerk Langer.

Tilmelding til Fagdagen skal
ske senest den 14. juli
direkte til Marielyst Høj-
skole, tlf. 5413 6361.

Pris for deltagelse er
kr. 200,-

Evt. yderligere oplysninger
rettes til Marielyst Højskole.

Eva Jordung fik overrakt medaljen af generalsekretær i Dansk Røde Kors, Anders Ladekarl, og formand for Dansk Sygeplejeråd, Grete Christensen.

Koordinerer sundheden i kriseramte Libanon

Sygeplejerske Eva Jordung har netop modtaget den internationale Florence Nightingale-medalje. Hun leder Dansk Røde Kors' programarbejde i Libanon med stor brug af sin sygeplejerskebaggrund, sin sunde fornuft og 30 års erfaring.

Tekst **SUSANNE BLOCH KJELDSEN** · Foto **SØREN SVENDSEN**

Eva Jordung, 58 år, arbejdede som ung i en flygtningelejr i Sudan, og det gav hende lyst til at blive sygeplejerske netop for at rejse ud og hjælpe. Hun blev uddannet i 1991, og bortset fra et år på epidemisk intensivafdeling på Rigshospitalet har hun lige siden været udsendt til bl.a. Somalia, Rwanda, Bosnien-Hercegovina, Mozambique, Indonesien, Palæstina, Syrien – og nu Libanon.

For den indsats modtog hun Florence Nightingale-medaljen, som blev overrakt af generalsekretær i Dansk Røde Kors, Anders Ladekarl, og formand for Dansk Sygeplejeråd, Grete Christensen. Ved overrækkelsen sagde Grete Christensen:

”Eva, du har vist dig som en værdig modtager. Medaljen er en anerkendelse af din indsats fra Internationalt Røde Kors – og også herhjemme anerkender vi dit arbejde, både blandt kollegaer og organisationer. Du er blandt de få, som modtager lige præcis denne anerkendelse, der som nævnt er den største indenfor sygeplejen.”

Anders Ladekarl roste i sin tale Eva Jordung for at have taget spadesticket

til at udvikle den psykosociale indsats, som i dag er udbredt overalt i verden.

”Du har været udsendt så mange gange, fordi det altid var dig, vi kaldte på, når vi havde brug for en fast og sikker hånd. Du var den første til at igangsætte en psykosocial indsats i Eksjugoslavien i forhold til børn. I dag er psykosocial hjælp udbredt som en disciplin i hjælpearbejdet ude i verden, og ingen taler om sundhed uden at tale om mental sundhed. Du kan være stolt over at have taget dette spadestik. Om nogen har du fortjent at få denne medalje.”

Den erfarne sygeplejerske og Røde Kors indsatsleder skal efter planen være i Libanon i et år.

”Jeg kan godt lide at blive så længe, at jeg når at følge mine projekter, indtil der er styr på dem,” fastslog Eva Jordung, da hun modtog medaljen.

Læs mere om Florence Nightingalemedaljen og om alle danske modtagere gennem tiden: dsr.dk/nightingalemedalje

Psykiatriplan udskudt for tredje gang

Udsigten til bedre behandling i psykiatrien er blevet længere.

Rapporten, som skal danne det faglige grundlag for forhandlingerne om den længe ventede 10-årsplan for psykiatrien, er nemlig blevet udskudt igen og forventes først klar ved udgangen af i år, oplyser sundhedsminister Magnus Heunicke (S) til Altinget.

Næstformand i Dansk Sygeplejeråd Dorth Boe Danbjørg kalder udskydelsen ærgerlig:

”Vi håber, det er sidste gang. Alle parter er jo enige om, at der skal gøres noget for at løse de udfordringer, der er i psykiatrien. Og jo længere tid vi venter med at handle, jo større frygter jeg, at konsekvenserne bliver,” siger hun.

Uovervindelige konsekvenser

Dorth Boe Danbjørg kan også være nervøs for, at udskydelsen kommer til at medføre, at psykiatrien bliver overset ved dette års

finanslovsforhandlinger og først får den plads, den fortjener, næste år.

”Udskydelsen gør mig nervøs for økonomien i det. For der skal jo sættes penge af til de forhåbentligt gode intentioner, psykiatriplanen kommer til at indeholde,” siger hun med stor forståelse for coronasituationen:

”Vi ved godt, at vi har stået og fortsat står i en pandemi, der kræver handling her og nu. Men jeg kan være bekymret for, at konsekvenserne af, at vi udskyder at handle på udfordringerne i psykiatrien, kan blive uovervindelige.”

Udsættelsen vækker også frustration hos Psykiatrifonden, der savner svar på, hvad årsagen til udsættelsen er, siger formand Torsten Bjørn Jacobsen til Altinget:

”Det virker som om, at det ikke haster for dem længere, men det gør det jo.”

(cso)

”OK21-hotline *hvad kan jeg hjælpe dig med?*”

Tekst **CHRISTINA SOMMER** · Foto **BAX LINDHARDT**

Har du spørgsmål til, hvordan du er stillet under en evt. konflikt, kan du ringe til Dansk Sygeplejeråds OK21-hotline på tlf. 4695 4301. Ca. 10 medarbejdere dækker på skift telefonen fra mandag til torsdag kl. 9.00-16.00 og fredag kl. 9.00-15.00.

Spørgsmålene har indtil nu mest handlet om ferie under konflikt, skift af

arbejdssted før og under en konflikt samt, hvad det betyder for de studerende, der er i praktik.

De fleste svar kan du finde på hjemmesiden www.dsr.dk/ok21 men er du i tvivl, er du selvfølgelig velkommen til at ringe, fortæller konsulent i Dansk Sygeplejeråds organisationsafdeling Henrik Brandt (foto).

Sundhed i valgkampen

Tyske vælgere skal til september bestemme, hvem der bliver den næste kansler i Tyskland. Men også andet end valg af kansler er på dagsordenen. Sundhedspolitik, f.eks. Coronaen, har påvirket livet og sundheden i den store nabo mod syd med voldsomt pres på hospitalerne som en af de mange følger. Og da sundhedspolitikken i Tyskland hører hjemme i de enkelte delstater, har der i perioder på samme tid været 16 forskellige tilgange til at bekæmpe pandemien. Om det er hensigtsmæssigt, og om der kan ændres på det, er spørgsmål, som arrangørerne bag det private foretagende 'Deutscher Pflorgetag' vil stille tyske politikere i forbindelse med en kongres i efteråret. Derfor har de allerede nu indbudt bl.a. landets sygeplejersker til at medvirke i flere en timer-lange diskussioner over nettet, 'Deutscher Pflege TALK', hvor ordet er frit, og hvor politikerne må stå til regnskab. Første udsendelse blev gennemført den 20. maj.

(hbo)

Intet blad fra Kreds Nordjylland

Dansk Sygeplejeråd Kreds Nordjylland meddeler, at de ikke som ellers planlagt udgiver lokalt kredsblad til udsendelse med dette nummer af *Sygeplejersken*.

RETTELSER

Forkert årstal

Omtalen i forbindelse med tidligere formand for Dansk Sygeplejeråd Kirsten Stallknechts død i seneste udgave af *Sygeplejersken*, nr. 6/2021, var flere steder forsynet med forkert årstal for hendes fødsel og hendes alder. Kirsten Stallknecht blev født den 25. juli 1937 og var således 83 år gammel, da hun døde den 4. maj i år.

Manglende kildeangivelse

Artiklen 'Trin-for-trin guide til mundhygiejne' i seneste udgave af *Fag&Forskning*, nr. 2/2021 side 20-21, blev publiceret uden angivelse af kilde.

Artiklen er i al væsentlighed baseret på oplysningerne i artiklen 'Teori og praksis - mundhygiejne til indlagte patienter' skrevet af sygeplejerske, cand.cur., Lea Ladegaard Grønkjær, og tandplejer, Natasja Nielsen, og bragt i *Sygeplejersken* nr. 5/2015.

(Redaktionen)

Julie Bjerg Jakobsen (tv.) og Laura Iris Viola Caroline Jensen blev begge genvalgt som hhv. formand og næstformand for Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS).

Formandskabet i SLS genvalgt

Bæredygtig og mangfoldig uddannelse står højt på dagsordenen for det kommende års arbejde

Tekst **MAYA BILLE** · Foto **SØREN SVENDSEN**

De aktive medlemmer i Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS) mødtes i weekenden den 28.-29. maj for at vælge indsatsområder og forretningsudvalg for det kommende år. Formandskabet blev genvalgt, mens der er mange nye ansigter blandt det øvrige forretningsudvalg. Og det var ikke helt til at undgå, at et studieår med corona satte sit præg på det virtuelle møde.

Vigtige opgaver venter

”Det seneste år i spidsen for mine medstuderende har fået mit hjerte til at banke endnu mere for fremtidens sygeplejersker. Samtidig kan jeg se hvor mange vigtige opgaver, der venter lige om hjørnet med genåbningen af skolerne. Dem kan jeg mærke, jeg har brug for at være med til at løfte,” siger den genvalgte formand Julie Bjerg Jakobsen, som har orlov fra sygeplejerskeuddannelsen i Odense. Der var også genvalg til den hidtidige næstformand, Laura Iris Viola Caroline Jensen (Absalon i Holbæk).

Forretningsudvalget for det næste år blev valgt på mødet og består af en række nye medlemmer:

Lou Adam Hawwa Vissing (Københavns Professionshøjskole), Lærke Bünger (Diakonissestiftelsen), Julie Høj (VIA i Aarhus) og Andreas Nielsen (Københavns Professionshøjskole). Alle blev valgt uden modkandidater.

Fortsat kamp for kvalitet i praktikken

På mødet drøftede de studerende bl.a., hvordan de fremover vil kæmpe for en mere bæredygtig og mangfoldig uddannelse, og de satte en retning for, hvordan organisationen kan stå endnu stærkere i fremtiden.

Og lige som coronaens nedlukninger og genåbninger havde betydning for formandskabets motivation for at genopstille, så fik også den mistrivsel, der er indtruffet under coronaen, plads på listen over det kommende års indsatsområder.

De studerende blev dog enige om, at de to vigtigste indsatsområder skal være fokus på kampen for kvalitet i praktikken, og at SLS'erne i en ny indsats skal sætte benhårdt ind på, at sygeplejestuderende skal have løn efter kompetencer i studie-relevante jobs.

Uddannelsespladser rykker ud i landet

Plan foreslår sygeplejerskeuddannelse på Københavns Vestegn. SLS efterspørger praktikpladser

Tekst MAI BRANDI LUDVIGSEN

Regeringen vil skabe mere sammenhæng i Danmark, og derfor skal der være flere og bedre uddannelses tilbud uden for de store byer.

For velfærdsuddannelserne betyder det flere uddannelsespladser ude i landet fra 2022, og at færre studerende generelt kan blive optaget på en uddannelse i de store byer. For kommende sygeplejersker betyder det, at de fremover også vil kunne tage uddannelsen på Vestegnen/ Københavns Omegn.

En fornuftig løsning

En fornuftig løsning, mener næstformand i Dansk Sygeplejeråd, Dorthe Boe Danbjørg:

”Det er svært at rekruttere nok sygeplejersker til sundhedsvæsenet i hele landet, men udfordringen er faktisk størst i Hovedstaden. Derfor giver en ny uddannelse på Vestegnen god mening. Samtidig er det vigtigt, at vi ikke bare opretter nye studiepladser, men at der også kommer fokus på, hvordan vi rekrutterer til velfærdsuddannelserne og

fastholder de studerende, der optages på uddannelsen,” siger hun.

Væk fra de store byer

Præcise tal for de enkelte uddannelser herunder sygeplejerskeuddannelsen er ikke fastlagt endnu, men samlet set er det målet, at 60 pct. af pladserne på de store velfærdsuddannelser skal ligge uden for de store byer. Det vil sige uddannelsen til sygeplejerske, lærer, pædagog og socialrådgiver. Midlet er at flytte 1.300 uddannelsespladser væk fra de fire største byer og samtidig oprette 1.000 nye uddannelsespladser.

”Det er vigtigt, at den her øvelse ikke betyder nedlæggelse af pladser i de store byer for at flytte dem ud. Vi kan se, at det er på uddannelserne ude i landet, at der er den laveste søgning og flest ledige pladser. Det værste, der kan ske, er, hvis det kommer til at betyde, at færre bliver uddannet til sygeplejerske, fordi man ikke kan få pladserne besat,” siger Dorthe Boe Danbjørg.

Sygeplejerskeuddannelsen er i forvejen en af de uddannelser, som kan

læses flest steder i landet. I 2020 var det således ca. 57 pct. af optaget, der skete på uddannelserne udenfor de store byer.

Succes forudsætter praktikpladser

Også formanden for Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS), Julie Bjerg Jakobsen, er positiv over for udspillet:

”Sygeplejersker arbejder i hele landet, og uddannelsen skal selvfølgelig ligge der, hvor de skal arbejde. Det er rigtig positivt, hvis vi får flere studiepladser, for der mangler sygeplejersker, men skal øvelsen lykkes, kræver det, at der også skaffes nogle flere praktikpladser, og at der følger penge med til en ordentlig praktik.”

At det kommer til at kræve flere praktikpladser, er regeringen opmærksom på. Med i udspillet er dannelsen af et nyt nationalt partnerskab for velfærdsuddannelserne med regioner og kommuner. Det skal være med til at sikre, at der kan etableres flere praktikpladser, så optaget på velfærdsuddannelserne kan øges fra 2022.

Fag & Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Borgere med senfølger efter kræft hjælpes lokalt

Esbjerg Kommune har siden 2016 tilbudt en sundhedsprofessionel intervention i form af undervisning og individuel støtte til borgere med senfølger efter kræft.

Målet med indsatsen er at hjælpe borgeren til øget livskvalitet og tryk, og det sker gennem målrettet tværprofessionelt arbejde med at øge den enkelte borgers self-efficacy. Derigennem bliver borgeren bedre til at håndtere en hverdag med f.eks. smerter,

træthed, depression og ensomhed. Derudover er der også fokus på det relationelle, de pårørende, omgivelsernes støtte til at vende tilbage til arbejde og på netværksdannelse med ligesindede.

(hbo)

Læs artiklen 'Kommunal hjælp til borgere med senfølger efter kræft' i Fag&Forskning nr. 2/2021.

JUTLANDIA

Sygeplejersker i Korea-krigen

Jutlandia og arbejdskamp i fokus på Sygeplejemuseet

To sygeplejerskers dagbogsberetninger fra det tredje og sidste togt med Jutlandia under Koreakrigen og sygeplejerskers årelange kamp for bedre løn- og arbejdsforhold er emnerne for sommerens to særudstillinger på Sygeplejemuseet i Kolding.

Særudstilling på Dansk Sygeplejehistorisk Museum

I år er det 70 år siden, at hospitalsskibet Jutlandias første gang drog mod Korea-krigen. Sygeplejerskerne ombord fik brug for alle deres færdigheder som frontpersonale. Udstillingen giver en sjældent mulighed for at komme tæt på nogle af sygeplejerskerne, deres tanker og deres hverdag.

Fjærbøj 152, 6000 Kolding • www.dshm.dk

Hospitalsskibet Jutlandias tredje og sidste togt til Korea i 1952 var det togt, som personalet ombord oplevede som det hårdeste. Skibet var nu forsynet med en landingsplatform for helikoptere, og de bragte sårede soldater ind direkte fra fronten. Sygeplejerskerne ombord så skader, hvis art og omfang ikke opleves i fredstid. Mange patienter havde 16-20 sår, der skulle sutureres, en soldat sågar 27 sår, der skulle behandles.

Udstillingen tager udgangspunkt i medrivende beretninger i to dagbøger fra sygeplejersker ombord, skrevet af Gyde Rudbeck og Edith Nybo Andersen.

Dagbøgerne giver et helt unikt indblik i sygeplejerskernes liv ombord, såvel deres krævende arbejdsopgaver i en krigszone som fritid og socialt liv både ombord og på landlov i eksotiske egne. Kombinationen af billeder og uddrag fra dagbøgerne gør fortællingen meget nærværende og bringer museumsgæsten helt tæt på.

Kampen for bedre løn. og arbejdsvilkår

En anden særudstilling giver et kort rids af de konflikter, sygeplejerskerne har været del af siden den første i 1946 og helt op til i dag. Der vises t-shirts og andet materiale fra forskellige år.

Kampen for bedre vilkår for sygeplejerskerne er også blevet ført i perioderne mellem overenskomstforhandlingerne. Dansk Sygepleje Råd har gennem forskellige kampagner villet gøre befolkningen og politikerne opmærksomme på behovet for forbedringer af sygeplejerskernes vilkår. I udstillingen vises et udsnit af kreativt materiale fra kampagner i 1986 og 1994.

(hbo)

Særudstillingen om Jutlandia vises året ud, udstillingen om arbejdskampen vises frem til august.

Fag & Forskning

Mere nyt fra

Fag&Forskning

Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Lyt til borgere med svær KOL og deres pårørende

Borgere med svær/meget svær KOL og deres pårørende har brug for at tale med sundhedsprofessionelle om hverdagsliv, sygdom og palliation.

Et dansk studie beskriver tre aspekter af palliation relateret til KOL: "Skabe tryghed i uforudsigeligheden", "Italesætte skylden" og "Overkomme håbløsheden".

En samtale om fremtiden for borgere med svær KOL, deres pårørende og sundhedsprofessionelle kan derfor

omhandle utrygheden, uforudsigeligheden og skylden forbundet med KOL. Dette for at kunne opnå tryghed, lade skylden ligge og i stedet fokusere på håb og livsmod i hverdagen med KOL.

(hbo)

Læs peer reviewed-artiklen 'Lyt til borgere med svær KOL og deres pårørende' i Fag&Forskning nr. 2/2021.

Sidste hilsener fra nær og fjern

Kondolencer og mindeord er
strømmet ind i dagene efter Kirsten
Stallknechts død.

Tekst **SAMLET AF HENRIK BOESEN**
Foto **SØREN SVENDSEN**

Hilsener fra sygeplejeverdenen

Makedonien

"Med stor sorg modtog vi nyheden om Kirsten Stallknecht. DSR støttede sygeplejerskeorganisationer fra mange lande til at blive ligestillede medlemmer af det internationale sygeplejerskesamfund."

Velka Lukic, formand, Macedonian Nurses and Midwives Association.

Island

"Hendes livslange præstationer gennem sit arbejde har været uvurderlige for sygeplejerskerne i vores lande såvel som i Europa." *Guðbjörg Pálsdóttir, formand, The Icelandic Nurses' Association.*

Sydafrika

"Kirsten var en visionær global sygeplejeleder. De sydafrikanske sygeplejersker har bestemt haft gavn af hendes visdom."

Thembeke Gwagwa, generalsekretær, den sydafrikanske sygeplejerskeorganisation DENOSA.

Grækenland

"Hun bar præg af sit initiativ, sin kapacitet og kampgejst i forhold til sygeplejeledelse såvel som for udvikling af sygepleje lokalt og internationalt."

Dr Eleni Kyritsi-Koukoulari, formand, og Dr Konstantinos Petsios, generalsekretær, The

Hellenic National Nurses Association.

ICN

"I løbet af sin periode som formand for ICN fra 1997-2001 valgte Kirsten nøgleordet "menneskelighed", som blev afspejlet i ICN's arbejde for at fordømme dødelige injektioner og tortur, og hvor der blev advokeret for, at sundhedsprofessioner skulle gå sammen for at få regeringer til at stoppe sådanne praksisser." *Annette Kennedy, formand, den internationale sygeplejerskeorganisation ICN.*

ICN

"Hun var stærkt optaget af at understøtte sygeplejerskeorganisationerne i Central- og Østeuropa i deres bestræbelser på at udvikle de nødvendige uddannelsesmæssige og faglige standarder i forbindelse med, at de respektive lande søgte optagelse i EU." *Christine Hancock, tidligere præsident for ICN, afløste Kirsten Stallknecht på posten i 2001, i The Guardian.*

EFN

"Vores oprigtige medfølelse går til Kirstens familie, venner og kolleger i DSR. Tak for alt, du har gjort for at stifte EFN."

Paul De Raeve, generalsekretær, de europæiske sygeplejerskeorganisationer, EFN.

Danske medier

"Kirsten Stallknechts frustration var tydelig, da Danmarks Radio i 1969 spurgte hende, hvad hun mente om den dengang nyvedtagne tjenestemandreform.

"Ret latterligt," kaldte hun det også, og i det hele taget var Kirsten Stallknecht som formand kendt for at tale rent ud af posen."

Sundhedsmonitor, 7. maj 2021.

"Kirsten Stallknecht omstrukturerede organisationen og ville styrke sygeplejerådets placering i det fagretlige system. I 1971 - efter tre år på posten - opnåede DSR en aftale, der gav retten til at gå i konflikt."

Politiken.dk, 4. maj 2021.

"Kirsten Stallknecht stod i knap tre årtier forrest i kampen for bedre løn og arbejdsforhold for de danske sygeplejersker."

Altinget.dk, 4. maj 2021.

"Kirsten Stallknecht stod ikke blot i front for sygeplejerskerne. Hun gik selv rundt på hospitalsgangene."

Ekstra Bladet.dk, 4. maj 2021.

"Hun blev ifølge DSR kendt som en problemknuser."

Jyllands-Posten.dk, 4. maj 2021.

"Mor Danmark" og en "En strid madamme" var et par af

de navne, der blev brugt om forkvinden, som var kontant og direkte i sin kamp for sine kollegers rettigheder."

Bt.dk, 4. maj 2021.

"Hendes kamp sluttede ikke ved Danmarks grænser. Hun engagerede sig i rettigheder for sygeplejersker verden over."

Berlingske.dk, 4. maj 2021.

"Kirsten Stallknecht slog gennem næsten 30 år et slag for bedre løn og arbejdsforhold for landets sygeplejersker, som hun var formand for."

Nyheder.tv2.dk, 4. maj 2021.

Dansk Sygeplejehistorisk Museum, Kolding

"Dansk Sygeplejehistorisk museum havde ikke været det, det er, hvis ikke Kirsten Stallknecht som formand for Dansk Sygeplejeråd på et tidligt tidspunkt havde haft ideer, visioner og drømme, som hun også formåede at omsætte til handlinger, så museet kunne åbnes i året for DSR's 100-års jubilæum. Tak for det."

Grete Christensen, formand, Dansk Sygeplejeråd.

*Læs alle mindeord i fuld længde på dsr.dk/mindesite
Læs også reportage fra bisættelsen af Kirsten Stallknecht side 16.*

”Hun forvaltede sit pund på fornemste vis

Kirsten Stallknecht blev bisat fra Lillerød Kirke i Nordsjælland fulgt af familie, nære venner og tidligere samarbejdspartnere i begrænset antal pga. coronarestriktionerne.

Tekst **HENRIK BOESEN** · Foto **HANS HENRIK DIETZ**

”**V**i, der har kendt Kirsten, ved, at hun forvaltede sit pund på fornemste vis.”

Annette Brønnum Nystrup, forhenværende hospicepræst på Sankt Lukas Hospice og mangeårig ven med Kirsten Stallknecht, forestod bisættelsen af Dansk Sygeplejeråds tidligere formand, som døde den 4. maj.

Hun tog i sin prædiken udgangspunkt i forfatteren Tove Ditlevsens smukke digt 'Der bor en ung pige i mig, som ikke vil dø', hvor forfatteren slutter af med at spørge "Hvordan er mit pund forvaltet i årenes kæde?"

Og Annette Brønnum Nystrup fortsatte: "Kirsten var en gæv, gæv kvinde med en sjælden styrke og kraft. Hun havde gå-på-mod og var sej og udholdende lige til det sidste. Og så kunne man altid få et godt råd af hende. Man kunne stole på hendes vurdering og ærlighed. Hun talte ikke folk efter munden og var ikke til small-talk men gerne til fortrolige samtaler."

Kun få kunne sige farvel

Den lille nordsjællandske kirke i Lillerød var ikke fyldt til bristepunktet på kirkebænkene, for coronarestriktionerne satte en begrænsning på antallet, som kunne sige Kirsten Stallknecht et sidste farvel i kirken.

Ud over den nærmeste familie var nære venner af afdøde indbudt, og det samme var en række personer fra det politiske og organisatoriske Danmark. Her havde Kirsten Stallknecht sin gang både under og efter sin 28 år lange formandsperiode, og

her etablerede hun sammen med sin livsledsager Anker Christoffersen tætte personlige relationer til bl.a. tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen og nuværende medlem af Folketinget, Marianne Jelved. De var begge til stede.

Nær ven bar kisten

Dansk Sygeplejeråd var repræsenteret af næstformand Anni Pilgaard, som trådte til, da formand Grete Christensen måtte isolere sig på grund af en positiv coronatest.

Med til at bære kisten ud af kirken sammen med familiemedlemmer var den nære ven, tidligere formand for Dansk Sygeplejehistorisk Selskab, Susanne Malchau Dietz, og Dansk Sygeplejeråds fane blev ført af tidligere direktør i Dansk Sygeplejeråd, Peter Damgaard. Susanne Malchau Dietz og Kirsten Stallknecht delte en fælles stor passion for sygeplejens historie, og Peter Damgaard blev i sin tid ansat af Kirsten Stallknecht som cheføkonom, den første politiske konsulent i direktionssekretariatet. Da Peter Damgaard stoppede i Dansk Sygeplejeråd i 2001, var det som direktør.

Alt aftalt på forhånd

Alt vedrørende sin egen bisættelse var på forhånd aftalt mellem Kirsten Stallknecht og Annette Brønnum Nystrup. Således også valget af salmer og sange, der fulgte hende på den sidste færd, afsluttet med trompetsolo af "What a Wonderful World," da kisten blev båret ud af kirken. ●

"Kamp og Kærlighed."
En sidste hilsen på
båndet ved kransen fra
Dansk Sygeplejeråd.

Peter Damgaard, tidligere direktør i Dansk Sygeplejeråd, og næstformand Anni Pilgaard ved kisten. Anni Pilgaard repræsenterede Dansk Sygeplejeråd, da formanden Grete Christensen måtte lade sig isolere på grund af en positiv coronatest. På kisten ses Kommandørordenen, som Kirsten Stallknecht modtog i 2001. Hun var den højest dekorerede sygeplejerske i Danmark.

Kranser og blomster fyldte godt op på familiegravstedet, hvor Kirsten Stallknechts urne skal nedsættes. Den blå krans ved stenen til højre for kransen fra Dansk Sygeplejeråd er en hilsen fra SSN, Sammenslutningen af Sygeplejersker i Norden.

KENDER DU ET BARN DER MISTRIVES?

– ET OPHOLD PÅ JULEMÆRKEHJEM KAN ÆNDRE ALT

Alt for mange børn bliver mobbet, er ensomme og mangler troen på, at de er gode nok. Det kan føre til mistrivsel, isolation og manglende sociale kompetencer.

På Julemærkehjemmene giver vi børn en ny start. I tæt samarbejde med familien tager vi hånd om børn i alderen 7-14 år, som har brug for hjælp til bedre trivsel og sundhed.

Under opholdet på et Julemærkehjem hjælper vi børnene til at finde deres styrker og lære nye måder at se sig selv og verden på. Børnene bor hos os i 10 uger, og vi følger dem gennem et halvt år.

Et ophold på et Julemærkehjem er gratis for familier.

WWW.JULEMAERKET.DK/OPHOLD

Giver børn en ny start

HØRT! VI HAR IKKE RÅD TIL AT BO I HUS I KØBENHAVN

Melanie Clivaz-Nielsen og kæresten skal til at finde flyttekasserne frem. For med hendes sygeplejerskeløn er en bolig i København ikke en mulighed. Det er urimeligt, at sygeplejersker får så lav en løn, når de har så stort et ansvar, mener hun.

Tekst **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **CLAUS BECH**

“Det er uretfærdigt, at der er så stor lønforskel mellem mandefag og kvindefag. Det giver ikke mening med den tjenestemandreform fra 1969, som gør, at vi ligger så lavt i lønhierarkiet. Den bygger på et forældet kvindesyn, hvor kvindens løn blot var et tilskud til mandens. Men vi er nu i en anden tid end dengang.”

Sådan siger Melanie Clivaz-Nielsen, der arbejder på et plejehjem i København.

Hun stiller op for SF til regionsrådet i Region Hovedstaden og håber, at hun ad den vej kan bidrage til at skabe bedre forhold for sygeplejersker, bedre introduktionsforløb og normeringer på hospitalerne. Men hun ved godt, det ikke er her, at hun ændrer ved den urimelige lønforskel.

“Det slag skal vindes på Christiansborg,” siger hun.

Den uretfærdige løn rører hende så meget, at hun og SF-medkandidaten og sygeplejerske Stine Roldgaard for nylig skrev et debatindlæg i avisen.dk. Og det er ikke bare efterslæbet fra 1969, der får hende til at se rødt, når hun kigger på lønsedlen:

“Mine akademikervenner tjener væsentligt mere end mig, uden at de har samme ansvar. De har samtidig en

mere forudsigelig vagtplan. Vi sygeplejersker har skiftende vagter, vi kan ikke altid planlægge frem i tiden, vi er forkludrede i hovedet efter nattevagter og går tit rundt og frygter, om vi nu også kan holde jul, påske eller sammenhængende sommerferie med vores familie. Og det bliver vi nødt til at råbe højt om, hvis vi vil ændre lønnen.”

Stort ansvar trætter

Hun synes, det er urimeligt, at sygeplejerskers høje ansvar ikke bliver honoreret.

“Min kæreste sagde forleden: “Du er meget trætt,

Vi fortjener en højere løn

når du kommer hjem fra arbejde.” Og ja, det er jeg. Vi bruger så meget energi, når vi er på arbejde. Som sygeplejerske på et plejehjem er jeg en af dem med højest uddannelse og ansvar, så jeg bliver hele tiden afbrudt, fordi jeg skal løse forskellige sygeplejefaglige problemer. Så når jeg kommer hjem, har jeg ikke altid overskud til at være den kæreste eller veninde, jeg gerne ville være,” siger hun og tilføjer:

“Vi fortjener en højere løn. Det blev allerede tydeligt for mig som nyuddannet sygeplejerske for 4½ år siden. Der arbejdede jeg på hospitalet og kunne med det samme se, at alle de akutte situationer og det store ansvar, jeg stod med, slet ikke hang sammen med det, jeg tjente.”

Er det så det værd?

På spørgsmålet om, hvorfor hun overhovedet blev sygeplejerske - hun vidste jo, hvad hun gik ind til: lav løn, højt ansvar og ofte et højt tempo - kommer svaret hurtigt:

“Det er noget andet at prøve det på egen krop. Du får ikke en forsmag på det her under studiet, hvor man er beskyttet af en sygeplejerske, der har et medansvar. Med det samme man er uddannet, står man med et kæmpe ansvar. Og en urimelig lav løn - bare fordi vi er i et kvindefag. Vi bor i Valby. Men vi har lige købt hus i Ishøj. Der er flere årsager til, at vi flytter lidt væk fra København. En af dem er min lave løn. Vi har ikke råd til at bo i hus i København,” siger hun og tilføjer:

“Så er det, man spørger sig selv. Er det så det værd?”

32-årige Melanie Clivaz-Nielsen mener, at sygeplejersker skal have en retfærdig løn, der afspejler deres arbejdsvilkår og ansvar.

I dag får hun en løn, som betyder, at hun og kæresten er nødt til at flytte ud af København.

SORBACT® GEL DRESSING SÅRKONTAKTLAG MED HYDROGEL

Forebygger og behandler sårinfektioner

Forhøjede niveauer af mikroorganismer vil medføre øget infektionsrisiko og forsinket sårheling. Sorbact® reducerer mængden af mikroorganismer på en sikker måde, og forbedrer dermed forudsætningerne for sårheling.

Holder såret fugtigt

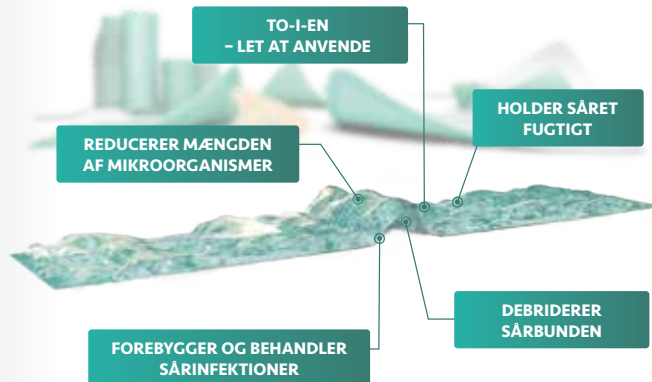
Sorbact® Gel Dressing optimerer såret ved at tilføre fugt til tørre eller letvæskende sår. Sorbact® Gel Dressing har en høj fugtgivende evne, hvilket fremmer effektiv autolytisk debridering.

Vil du prøve Sorbact® Gel Dressing?

Send os blot en besked på info@abigo.dk. Skriv "Prøve Sorbact Gel Dressing" samt dit navn, afdeling og arbejdssted, så sender vi prøven til dig.

NYHED!
**STØRRE
STØRRELSER**

Varenr.	Størrelse	Antal/æske
98136	7,5x7,5 cm	10
98137	7,5x15 cm	10
98139	3x15 cm	10
98180	15x20 cm	5
98181	20x25 cm	5

2020-75 Sorbact® er et registreret varemærke, der ejes af ABIGO Medical AB.

ABIGO Pharma A/S · Stengårdsvej 25, 4340 Tølløse · Tel. 46 49 86 76 · sorbact.dk

**PRØV
GRATIS**
i 14 dage

Sid dig til en bedre livskvalitet

Stillesiddende arbejde, mange vrid i ryggen eller flere timer i en foroverbøjet arbejdsstilling kræver en stærk ryg og en god stol.

Dynamostol®

SIT STRONG

dynamostol.dk
info@dynamostol.dk
+45 4675 0970

Reducerer spændinger i nakke og skuldre

Led og muskler kan arbejde frit

Hofterne bevarer en naturlig vinkel

Bedre blodcirkulation

Forråelse kan forebygges gennem coaching

Af **MAJBRIIT TILLGREEN JENSEN**, afdelingsleder og **KATJA HALLADIN RAUH**, demenssygeplejerske og trivselcoach

Vi startede et pilotprojekt på plejecenter Lillevang i en af afdelingerne på baggrund af TV-udsendelsen 'Plejehjemmene bag facaden'. Efter at have set denne dokumentar, hvor personalet udfører forråelse overfor beboerne, ville vi gerne arbejde forebyggende samt være med til at øge fokus på de ansattes mentale helbred og trivsel på plejecenter Lillevang.

Projektet blev opstartet af afdelingsleder Majbritt Tillgreen Jensen og demenssygeplejerske og trivselcoach Katja Halladin Rauh.

Form

Det var obligatorisk, at alle ansatte i afdelingen skulle modtage i alt tre timers coaching.

Projektets navn: Ressource Coaching - Din vej til et arbejdsliv med mere trivsel.

Formål

- At forebygge forråelse
- At styrke det mentale helbred og forebygge stress hos den ansatte
- At sikre sig, at den ansattes fokus er på kerneopgaven, som er beboerne.

Evaluering af projektet

De ansatte oplevede mere mentalt overskud efter opstart af projektet, bedre konflikthåndtering, faglig sparring, mindre stress og øget fokus på egenomsorg.

Afdelingsleder Majbritt Tillgreen Jensens perspektiv

Der er skabt mere ro i afdelingen, og medarbejderne udstråler overskud og

rummelighed. Afdelingen er blevet markant bedre til at være en medarbejdergruppe frem for en gruppe af medarbejdere, og sygefraværet er faldet.

Coaching på Lillevang

Ledelsen i kommunen har valgt at fortsætte coachingen, således at Katja Halladin Rauh nu fast deler sin hverdag mellem coaching og demenssygeplejerskefunktionen.

Vi håber, at ovenstående kan inspirere til lignende tiltag rundt omkring i Furesø Kommune og videre ud i landet.

Vi kan kontaktes på mail mje@furesoe.dk eller kfr1@furesoe.dk

Varme hænder løser ikke opgaven

Af **JOAN BOHL DAMGAARD**, sygeplejerske

I medierne skrives så meget om "de varme hænder". Den formulering provokerer mig! Mange mennesker har varme hænder, men varme hænder løser ikke opgaven.

At drive et sundhedsvæsen forudsætter masser af varme, men faglige hænder.

Hele sundhedsvæsnen er et komplekst lokomotiv, hvor hjulene kun kører, når "alle hjælper alle" og samarbejder, men hele tiden med dygtigt afsæt i ens egen faglighed.

Dagligt nyder jeg godt af mine fantastiske, tværfaglige kolleger. Samarbejdet i komplekse patientforløb er unikt, men også den kollegiale sparring, støtte og de venskaber, der opstår i en arbejdsrelation, er ubeskrivelig og dyrebar. Tak for jer.

Som sygeplejerske hjælper jeg hver dag et medmenneske med alt det, som

endnu er en selvfølge for dig og mig. At komme i bad, hudpleje, få børstet tænder, få rent tøj på, komme ud af sengen og bevæge sig lidt, få god mad og drikke, der bevarer livet og giver energi til rehabilitering, komme på toilettet, sove og hvile godt, forebygge smerter og ubehag, få luft for tanker og bekymringer, hjælp til at begynde at erkende, at ens liv er ubeskriveligt forandret, og man skal lære og acceptere at have hjælp fra andre, at genoptage relationen til ens nære, at planlægge en tur hjem eller blot ud i den friske luft, at få et samarbejde i gang med den kommune, man skal udskrives til. Samtidig forsøge at oplære og medinddrage studerende/kommende kolleger i de komplekse patientforløb, vi varetager osv...

Alt dette er blot et lille udpluk af de opgaver, der fylder i min hverdag som sygeplejerske.

Kære dig ved forhandlingsbordet. Jeg forventer, at du som højtuddannet og højt-lønnet straks forstår, at har man i disse opgaver kun varme hænder og ikke den fornødne faglighed, kommer man hurtigt som personale til kort her. Dette med katastrofale betydninger for et af dine medmennesker. En viden og forståelse, der må kræve respekt og handling fra jer.

Joan Bohl Damgaard er ansat på Neurorehabiliteringen S14 i Lemvig, Hammel Neurocenter.

Dette er en forkortet udgave af et debatindlæg tidligere bragt i Aarhus Stiftstidende.

NEJ

V A L G E T

Nogle sygeplejersker kalder en politisk nedsat lønstrukturkomité for en syltekrukke og stemmer nej til forligsmændens mæglingforslag.

A stylized illustration of a white hand holding a black rectangular sign with the word 'JA' written in large, white, bold letters with a red shadow effect. The background is a solid red color.

JA

ER DIT

Andre ser komitéen som en ny chance og stemmer ja. Heriblandt Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse. Flere eksperter vurderer, at komitéen kan være nøglen til et opgør med det historiske lønefterslæb.

” Det største gennembrud

Forslaget om at nedsætte en lønkomité er det tætteste, Dansk Sygeplejeråd har været på et opgør med sygeplejerskernes lønefterslæb i over 50 år. Det mener **Grete Christensen**, og derfor anbefaler hun et ja til mæglingsforslaget fra forligsmanden.

Tekst ANNE WITTHØFFT og CHRISTINA SOMMER · Foto SØREN SVENDSEN

”**F**orslaget om en lønkomité nedsat af regeringen viser, at vi har flyttet diskussionen fra at diskutere, om der er et ligelønsproblem til, hvordan vi løser det.”

Med så få ord kan formand for Dansk Sygeplejeråd Grete Christensen forklare, hvorfor hun sammen med en enig hovedbestyrelse og et flertal i kongressen anbefaler et ja til det mæglingsforslag, som i øjeblikket er til urafstemning blandt sygeplejersker og radiografer. Urafstem-

ningen løber frem til den 13. juni, og Grete Christensen håber på en høj stemmeprocent, da vigtige beslutninger som denne skal træffes på et solidt demokratisk grundlag.

Hun uddyber anbefalingen for et ja:

”Under forhandlingerne i Forligsinstitutionen har jeg sammen med hovedbestyrelsen hele tiden overvejet, hvad der tjener os bedst. Vi har længe haft et stærkt ønske om at bane vejen til det politiske system, så vi er sikre på, at der

kommer til at ske noget reelt med lønstrukturen i den offentlige sektor. Med hele fagbevægelsen i ryggen – både de offentlige og private forbund – har vi sammen med arbejdsgiverne formået at lægge et pres på regeringen. Det er det største gennembrud, jeg har oplevet i min tid i Dansk Sygeplejeråd,” siger hun og tilføjer:

”Det er første gang, at både en siddende regering, den samlede fagbevægelse og arbejdsgiverne i kommunerne og regio-

URAFSTEMNING

- Mæglingforslaget fra forligsmanden er sendt til urafstemning.
- Afstemningen foregår fra 28. maj til 13. juni.
- Man kan stemme på denne hjemmeside: www.dsr.dk/stem21
- Ifølge forligsmandsloven kan disse medlemmer stemme: Regionalt og kommunalt ansatte, aktive medlemmer af DSR, sygeplejestuderende, som er medlem af SLS, ansatte på selvejende institutioner med driftsoverenskomst med kommune eller region samt frikøbte politikere i DSR.

nerne anerkender, at der er behov for at se på lønstrukturerne.”

Kassen var lukket

Mæglingforslaget fra forligsmanden indeholder ikke flere lønkroner. Sygeplejerskerne kan fortsat se frem til en generel lønstigning på 5,02 pct. over de næste tre år. Og der er heller ikke kommet flere penge i de særlige puljer.

Det har gjort flere vrede og skuffede, hvilket især er kommet til udtryk på so-

Ved hvert møde i Forligsinstitutionen stod sygeplejersker og radiografer klar for at markere deres utilfredshed med det historisk skabte lønefterslæb.

Et efterslæb, som formand **Grete Christensen** og Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse mener, der nu er en ny chance for at få gjort op med.

cialle medier som Facebook. For sygeplejerskerne løn er og bliver kardinalpunktet for mange, hvilket Grete Christensen anerkender til fulde.

”Efter nej’et lovede jeg, at vi ville gå tilbage og arbejde for to store elementer i Forligsinstitutionen: En større lønmæssig anerkendelse af sygeplejerskerne samt ønsket om, at vi sammen med arbejdsgiverne kunne rette en fælles appel til Folketinget og regeringen om at tage ansvar for den uretmæssige lønindplace-

”

VI KAN IKKE STREJKE OS TIL AT INDHENTE VORES LØNEFTERSLÆB

GRETE CHRISTENSEN,
formand for Dansk Sygeplejeråd

ring, vi har haft i mange år,” siger Grete Christensen.

Det første punkt viste sig dog svært at opnå, fortæller hun:

”Det viste sig hurtigt, at det var lige så svært at få kanaliseret nye lønmidler ind i forhandlingerne, som vi havde frygtet. Især når man som os og radiograferne sidder som de to eneste organisationer i Forligsinstitutionen, mens alle de andre har sagt ja. Vi prøvede virkelig, men kassen var hermetisk lukket.”

Bred opbakning til lønkomité

Forhandlingerne førte dog til overenskomstforbedringer på yderligere tre andre områder (læs mere på side 35). Og så altså det allerede omtalte resultat på det politiske spor, nemlig forslaget fra Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) om, at regeringen, efter de offentlige overenskomstforhandlingerne er afsluttet, skal nedsætte en komité, der skal analysere lønstrukturerne i den offentlige sektor.

Komitéens arbejde skal bygge oven på eksisterende viden og analyser og have afsluttet sit arbejde senest ved udgangen af maj 2022 med en samlet rapport, som skal indeholde både anbefalinger og konklusioner.

”Normalt ønsker vi jo ikke en sammenblanding af politiske beslutninger og overenskomstforhandlinger i Forligsinstitutionen, så vi begyndte først for alvor at diskutere det politiske spor, da vi var færdige med alt det andet,” siger Grete Christensen og tilføjer:

”Vi har haft mange diskussioner om emnet internt i fagbevægelsen gennem årene. For mig er det stort, at vi endte med, at FH opfordrer regeringen til at nedsætte denne komité, og at vi har de offentlige arbejdsgivers opbakning hertil. Og efterfølgende også har fået regeringens ord for, at de synes, det er en god ide. Regeringen vil derfor arbejde videre med at udforme kommissoriet, når vores forhandlinger er afsluttet.”

Opgør med strukturel sexism

Hun understreger, at Dansk Sygeplejeråd de seneste 50 år har kæmpet for et opgør med Tjenestemandsskiftet og det lønefterslæb, den har resulteret i for bl.a. sygeplejersker og andre offentligt ansatte i kvindedominerede fag. Gang på gang har det vist sig umuligt at rette op på skævheden ved overenskomstforhandlingerne, lige som flere forsøg på at få politikerne på Christiansborg i tale har været forgæves.

”Denne gang lykkedes det os at komme skridtet videre og for alvor at få bragt emnet ind på Christiansborg, bl.a. med hjælp fra mange af vores egne medlemmer og aktivister på tværs af faggrupper, som har været med til at skabe pres på politikerne og fornyet fokus på Tjenestemandsskiftet og dens lønubalancer,” siger hun og tilføjer:

”Jeg siger ikke, vi har nået målet. Og jeg tror heller ikke, at vi kommer til at indhente lønefterslæbet i et hug. Men det at man for alvor begynder at kigge på, om

offentligt ansatte får løn i forhold til den uddannelse, de opgaver og det ansvar, de har, uanset hvad man arbejder med, kan være med til at sætte en hel anden ramme omkring lønninger til offentligt ansatte, så de ikke er baseret på en historisk beskrivelse af, hvem der var forsøger i hjemmet,” siger hun og tilføjer:

”Det er jo strukturel sexism, at faggrupperne bliver indplaceret, som de gør den dag i dag. Det er det, vi skal have gjort op med, og i den kamp ser jeg lønstrukturkomitéen som en milepæl.”

Strejke indhenter ikke lønefterslæb

Grete Christensen erkender, at ikke alle sygeplejersker har taget godt imod mæglingsforslaget. En ting er status quo på lønstigningerne. Men flere sygeplejersker er også bekymrede for, at komitéen bliver en syltekrukke, som ikke fører til handling blandt hverken arbejdsgiverne eller politikerne på Christiansborg. De vil derfor stemme nej velvidende, at forkaster sygeplejerskerne mæglingsforslaget, er næste skridt strejke.

”Jeg kan sagtens forstå sygeplejerskerne mange bekymringer og frustrationer. Men hvis vi aldrig tør at gå ind på en vej, hvor vi håber og tror på, at her kommer der til at ske noget, kommer der i hvert fald ikke til at ske forandringer,” siger Grete Christensen.

Hun tilføjer med det samme:

”Vi må også bare konstatere, at det ikke bliver ved de almindelige overenskomstforhandlinger, vi får løst problemet med den urimelige lønindplacering. Vi kan ikke strejke os til at indhente vores lønefterslæb. Det her er meget større end vores strejke og vores forhandlinger. Løsningen hører hjemme et helt andet sted, og derfor er det nødvendigt, at vi samlet set bliver ved med det engagement, vi har set de seneste måneder,” siger hun og uddyber:

”Sammen med komitéens anbefalinger og konklusioner er mit håb, at det pres kan være med til, at regeringen rent faktisk sætter penge af, så vi kan indhente noget af lønefterslæbet ved overenskomstforhandlingerne i 2024.”

Med en lønstrukturkomité kan der komme nye løsninger på bordet, fordi man ikke sidder fast i overenskomstsyste-
met, mener **Astrid Elkjær Sørensen**, historiker og postdoc ved Aarhus Universitet.

E K S P E R T E R :

LIGELØN FÅR BEDRE ODDS MED KOMITÉ

Chancerne for på sigt at få hævet sygeplejerskers løn er bedre med en politisk nedsat lønstrukturkomité, end den er uden. Det vurderer flere eksperter. Men hvad der kommer ud af den, er stadig for tidligt at sige.

Bliver lønstrukturkomitéen den milepæl for ligelønnen, som formand for Dansk Sygeplejeråd, Grete Christensen, har udråbt den til at være? Eller ender komitéen som en politisk syltekrukke, som mange sygeplejersker på sociale medier frygter?

Ifølge de eksperter, *Sygeplejersken* har talt med, ligner komitéen mere en milepæl end en syltekrukke. Historiker og postdoc ved Aarhus Universitet Astrid Elkjær Sørensen siger:

Tekst **KRISTINE JUL ANDERSEN** og **ANNE WITTHØFFT** · Foto **NIKOLAI LINARES**

”Forhandlingerne i overenskomstsystemet er en låst arena, hvorimod en politisk komité er en mulighed for at kigge på uligelønsproblematikken i et mere åbent forhandlingsrum, hvor der kan komme nye løsninger på bordet, fordi man ikke sidder fast i overenskomstsystemet.”

Mæglingforslaget fra forligsmanden indeholder ikke mere i løn, men til gengæld en tilkendegivelse fra arbejdsgiverne om, at de bakker op om forslaget fra Fagbevægelsens Hovedorganisation om at nedsætte en politisk lønstrukturkomité. Forslaget har desuden opbakning fra regeringen, og både formanden for FOA og Dansk Sygeplejeråd kalder det en milepæl i kampen for ligeløn.

”Man kan godt sige, at lønkomitéen er en milepæl for sygeplejerskerne. De har strejket så mange gange uden at få noget særligt ud af det. Med lønkomitéen får de noget, som forholder sig specifikt til ligelønsproblemet,” siger Laus Høgedahl, arbejdsmarkedsforsker ved Aalborg Universitet.

Astrid Elkjær Sørensen synes dog, det er for tidligt at kalde det en milepæl:

”Jeg vil sige, at det er en åbning af en arena, hvor de kvindedominerede fag har fået bedre odds, men jeg synes ikke, at man allerede nu kan sige, at den politiske komité fører til en løsning eller en løsning i sig selv.”

Kampen om komitéen

Det, der gør det svært at afsige en dom over den politiske komité, er, at kommissoriet for komitéen ikke er udarbejdet, og dens opgaver og sammensætning endnu ikke er beskrevet.

Formand for FH, Lizette Risgaard, siger:

”Det, komitéen skal, er at undersøge, om der er tale om uligeløn i dele af den offentlige sektor samt eventuelle udfordringer og barrierer for at ændre det inden for det system, der er. Og så komme med anbefalinger til at løse dem. Det giver et fælles grundlag at arbejde videre ud fra,” siger hun og fortsætter:

”Vi har anbefalet, at komitéen bl.a. skal bestå af folk fra de offentlige organisationer og FH, der skal stille op med repræsentanter fra både det offentlige og det private område.”

”Løndannelsen sker på baggrund af mange ting, og hvis man går ind og æn-

drer på noget, påvirker det det øvrige arbejdsmarked,” påpeger hun.

Det er dog op til regeringen at beslutte den endelige sammensætning.

Til det siger Nana Wesley Hansen, arbejdsmarkedsforsker ved Københavns Universitet:

↓ **Lizette Risgaard**, formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation, sendte 17. maj et forslag til regeringen om at nedsætte en lønstrukturkomité, der skal undersøge uligelønnen. Regeringen sagde ja til at se på det, når overenskomstforhandlingerne er afsluttet.

”

DET ER ET STÆRKT SIGNAL, AT STORT SET HELE FAGBEVÆGELSEN STÅR BAG.

LAUST HØGEDAHL, arbejdsmarkedsforsker ved Aalborg Universitet

”Sammensætningen er vigtig, hvis det skal lede til langvarige løsninger, og hvis man ikke ønsker at sprænge Forhandlingsfællesskabet. Det bliver bestemt ikke nemt.”

Samlet opråb får politikere til at lytte

At det netop er en samlet FH-fagbevægelse, der går til regeringen og beder om at se på lønspørgsmålet, har også en betydning for lønkomitéens styrke.

”Det er et stærkt signal, at det stort set er hele fagbevægelsen, der står bag. Og derfor lytter politikerne på Christiansborg. Der er bred enighed om, at der er et problem, og at det ikke kun handler om sygeplejerskerne,” siger Laust Høgedahl.

Dertil er det i mæglingforslaget fra forligsmanden sikret, at arbejdsgiverne i KL og regionerne også bakker op om lønkomitéen. Og det er helt afgørende, mener Laust Høgedahl.

”Normalt blander politikerne sig ikke i overenskomstforhandlingerne. Men hvis begge parter – arbejdsgiver og arbejdstager – retter en fælles appel til regeringen, kan regeringen ikke sidde det overhørig. Det er et virkelig stærkt greb, fordi de sammen siger: Vi har et problem, vi skal have hjælp til at løse,” siger han.

Ingen anden vej

Den sparsomme viden om den politiske komité's kommissorium har gjort flere sygeplejersker usikre på, hvad de egentlig stemmer om.

”Det er en låst situation. Den politiske sektor venter på, at sygeplejerskerne har stemt om overenskomstforslaget, mens sygeplejerskerne afkræver konkrete svar fra politikerne,” siger Astrid Elkjær Sørensen.

Hun ser ikke en vej uden om komitéen.

”Jeg tror ikke, at man kan se en løsning, uden at der kommer en komité af en slags. Der er jo nødt til at være nogen, der sætter en tidshorisont, afsætter nogle penge og finder ud af, hvilke kvindedominerede fag, der skal have hvad. De spørgsmål er nødt til at blive besvaret først. Komitéen er et nødvendigt onde for at finde svar på de spørgsmål,” siger Astrid Elkjær Sørensen.

andre faglige organisationer, der står med de samme problematikker,” siger hun.

OK24 kan sige bang

Hvis den politiske komité ikke munder ud i brugbare løsninger, men kommer til at syne af en syltekrukke, spår Astrid Elkjær Sørensen endnu større utilfredshed og protester – både blandt sygeplejersker og andre kvindedominerede fag.

”Hvis komitéen falder til jorden, siger det bang ved næste overenskomstforhandling,” siger hun og fortsætter:

”Flere af de faglige interesseorganisationer, som er engageret i ligelønssagen, har valgt at satse på den politiske proces. Der ligger et kæmpe forventningspres. Man risikerer en bred strejke ved næste overenskomstforhandling.”

Astrid Elkjær Sørensen peger på endnu en grund til at få gjort noget ved lønproblematikken.

”Hvis man så også kigger på fastholdelses- og rekrutteringsproblemerne, så skal der jo ske noget. Det kan politikerne i regioner og kommuner godt se. De er også interesseret i at finde en løsning – ikke nødvendigvis på grund af ligestilling – men fordi ellers hænger det ikke sammen. Der er kommet et meget større pres på, at der kommer en løsning,” siger hun.

Og fra afsenderen på forslaget bag den politiske lønkomité, FH-formand Lizette Risgaard, lyder det:

”Det er min store ambition, at vi ikke stadig diskuterer det her om 5-10 år. Der ligger et stort omfattende arbejde foran os for at vise, at det her altså ikke er en syltekrukke. Derfor har vi også sat det ambitiøse mål, at komitéen skal fremlægge sit arbejde om et år.” ●

Astrid Elkjær Sørensen er postdoc ved Aarhus Universitet, finansieret af midler fra blandt andre Dansk Sygeplejeråd.

Svært at strejke alene

Stemmer sygeplejerskerne nej til mæglingforslaget fra forligsmanden, vil arbejdet med en lønkomité fortsat blive iværksat. Men det vil også udløse en konflikt, og 10 pct. af sygeplejerskerne går i strejke. Herfra er der forskellige muligheder. Sygeplejerskerne kan strejke, til de ikke orker mere, eller strejkekassen er tom. De kan få arbejdsgiverne tilbage til forhandlingsbordet. Arbejdsgiverne kan komme med lockout. Eller der kommer et regeringsindgreb.

”I 2008 gik parterne tilbage til forhandlingsbordet efter mange uger med strejke. I dag er det mere sandsynligt pga. coronakrisen, at der kommer et lovindgreb. Her vil det være kutyme, at regeringen ophører mæglingforslaget fra forligsmanden til lov,” siger Laust Høgedahl.

Nana Wesley er enig.

”Det er svært at forestille sig, at politikerne kan finde en løsning, der kun passer til sygeplejerskerne – for der er flere

JA

VI MÅ GÅ NYE VEJE

To gange ja til overenskomsttaftalen fra **Pernille Venzel Nielsen**, sygeplejerske i akutteamet i Hillerød Kommune og tillidsrepræsentant.

”Jeg stemte ja første gang. Og det gør jeg igen. Vi får ikke noget ud af at strejke.

Den lønkamp, vi gerne vil have, kan vi ikke føre alene. Vi er nødt til at være flere, der står sammen og kæmper for et fælles løft.

Jeg synes, at vi har fået vækket politikernes interesse for Tjenestemandsreformen. Den bølge skal vi ride med på. I stedet for at bruge penge på at strejke skal vi bruge pengene på at nå bredere ud til befolkningen og fortælle, hvad problemerne er. Så de får øjnene op for, hvad vi laver, og for at vores løn ikke stemmer overens med det ansvar, vi har. Og de skal vide, at vi er pressede, fordi vi arbejder under urimelige forhold. Det har store personlige omkostninger, når vi begår fejl. For det går galt indimellem, og det går ud over borgerne.

Derfor er det vigtigt, at DSR griber bolden nu og går nye veje. Så vi når ud til borgerne. Så vi kan få bredere opbakning til et opgør med Tjenestemandsreformen.

De kolleger, der stemte nej sidst, stemmer nej igen. I begyndelsen var jeg også i tvivl, men jeg startede med at stemme ja, og for mig er det det samme, vi stemmer om igen.

At strejke er det kort, vi har til at vise vores utilfredshed. Men vi kan ikke bruge det til noget.

Der bliver lavet nødberedskaber, hvor der nogle steder er næsten lige så mange på arbejde som normalt. Så kan man strejke og bruge en masse penge på det, til regeringen synes, det er for besværligt, og så kommer der bare et lovindgreb.

Det er en forældet måde at gøre tingene på. Vi bliver nødt til at tænke nye tanker i forhold til, hvordan vi får vores krav frem i en mere moderne tid.”

Tekst: KRISTINE JUL ANDERSEN

JA

INGEN UDSIGTER I AT STEMME NEJ IGEN

Derfor er **Anja Thorslund**, udskrivningskoordinator og fællestillidsrepræsentant i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune, gået fra et nej til et ja.

Tekst: ANNE WITTHØFFT

”Jeg stemmer ja nu, fordi jeg ikke kan se nogen udsigter i at stemme nej igen. Vi kommer ikke tilbage til forhandlingsbordet, men direkte ud i en konflikt, som der ikke kommer noget godt ud af. En strejke vil dræne kræfterne hos dem, der er udtaget til strejke, og vores strejkekasse, og ellers kommer der et regeringsindgreb.

Jeg stemte nej til OK21 i marts primært for at sende et signal om, at vi sygeplejersker i det hele taget er utilfredse med vores løn og med Tjenestemandsreformen. Jeg stemte med hjertet og forventede ikke at opnå det store ved et nej og ikke flere lønkroner.

Jeg plejer at stemme ja. Men denne gang stemte jeg nej. Nok er nok. Jeg ville være med til at sende et signal til arbejdsgivere og politikere. Vi bliver ikke hørt, men kostet rundt med. Under corona har sygeplejersker været superfleksible og ydet ekstra, uden at det er blevet belønnet.

Jeg er glad for, at jeg stemte nej, for det har skabt et kæmpe fokus, ligesom Tjenestemandstirsdag foran Christiansborg også har skabt et fokus, vi ikke har haft på samme måde før. Der er skabt en bølge, som jeg ikke tror stopper, og som bliver svær at komme udenom.

Der er mange, der siger, at man ikke kan stemme ja til noget, man er utilfreds med. Men jeg er stadig utilfreds med vores løn og utilfreds med resultatet og med, at vores arbejdsgiver ikke er villig til at give os noget mere og indgå nogle kompromiser, der vil gøre os tilfredse.

Jeg synes, Dansk Sygeplejeråd har kæmpet for os med næb og klør.

I forhold til den politiske komité håber jeg, at der kommer noget godt ud af det. Det er godt, at et samlet FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation) bakker op. Men jeg vil se det, før jeg tror det.”

NEJ

HVAD SKULLE VÆRE ANDERLEDES DENNE GANG?

Charlotte Nybo-Sørensen, sygeplejerske på Fælles Akutmodtagelse på OUH, stemmer nej igen.

” Jeg stemmer nej medmindre, der kommer noget nyt frem. Som jeg ser det, er der enten et kommunikationsproblem angående forliget, hvor det ikke er kommet ud til almindelige medlemmer, hvorfor det er anderledes denne gang, eller også er det bare håb.

Håb er lidt for lavt sat for mig. Især fordi vi i 2008 havde en kommission, uden at der skete noget. Hvad skulle være anderledes denne gang? Jeg har ikke set, at der er noget, der overhovedet ligner en håndsrekning. Jeg ser ingen penge, og jeg har ikke hørt noget fra hverken Mette eller Peter.

Hvis det bliver et nej, så håber jeg allermest, at de går tilbage til forhandlingsbordet og finder nogle penge til os. De har jo sagt, at der ikke kommer flere penge, men jeg tænker, at det er der. Vi kan jo se, hvor meget der bliver brugt på sommererhvervspakker og andet.

Det bekymrer mig, at de trækker strejken hen mod juni. Vi kommer væk fra en mulig tredje covid-bølge, og vi kommer tættere på en sommerferie, som er megavgtig for sygeplejersker. Det ved jeg, at mange vil sige, på ingen måde er optimalt. Jeg tænker, at der er noget taktisk i det. Det er jeg rigtig ærgerlig over. Jeg synes, at man skulle have rejst sig fra bordet og sagt, okay så strejker vi nu.

Jeg har fået nok. På alle niveauer – arbejdsmæssigt og i forhold til lønnen. Derfor har jeg sagt min stilling op og tager noget tid i Norge.

Vi sagde ”Nok er nok” i 2018, og det er det i hvert fald også nu. Hvis de skal tage os seriøst fremadrettet, så skal vi stå fast. Jeg kunne godt tænke mig, at vi var en smule mere modige med DSR i front. Vi har et mål nu, og det er at få en lige løn, og så må det koste det, det gør. Vi må finde noget mere ligegyldighed frem i forhold til, hvad hr. og fru Jensen tænker.”

Tekst: MAL BRANDI LUDVIGSEN

NEJ

JEG STEMME NEJ. IGEN.

Cheanne Clausen, sygeplejerske på medicinsk sengeafdeling på Sygehusenheden Ærø, stemmer nej. Hun er tilhænger af at lade den danske model udfolde sig.

Tekst: ANNE WITTHØFFT

” Den eneste gang, jeg har stemt ja til overenskomstforhandlingerne, var, da jeg var nyuddannet. Det var før, jeg fandt ud af, hvordan den virkelige verden hang sammen.

Jeg har arbejdet i forskellige regioner og har hen ad vejen opdaget, hvor meget der egentlig forventes af sygeplejerskerne, og uden at lønnen er noget, der kan forhandles.

Arbejdsvilkår gør, at det er svært at få arbejdsliv og privatliv til at hænge sammen, når man skal være meget fleksibel på sit arbejde. Vi har i forvejen kun krav på at kende vores vagtplan fire uger frem. Men regionen kan stadig lave den om, endda uden at det koster noget særligt. Vi kan omlægges, inddrages, pålægges og indkaldes – og vi har ikke krav på at gå hjem, når vi har fri, medmindre vagten tillader det. Alt sammen til en pensionsgivende løn på 25.000 de første otte år. Dernæst stiger man til lige under 30.000 kr., næsten uagtet at du uddanner dig.

OK21 er min chance for at skaffe sygeplejerskerne en højere løn.

Mæglingsforslaget har med ”introdelen” fjernet fokus fra, at dette handler om vores oprindelige nej til lønrammen på 5,02 pct. Jeg er overrasket over at få den samme lønramme præsenteret igen.

Oppositionen og regeringen siger, at vi skal benytte os af den danske model. Er man tilfreds med sin overenskomst, skal man derfor stemme ja. Men det er vores ret at stemme nej. Jeg tror, vi forventes at kæmpe for det, vi har kært.

Jeg stemmer først ja til OK, den dag overenskomstforhandlingerne medfører en mærkbar stigning i en almindelige sygeplejerskes pensionsgivende løn.”

Politisk pres for OPGØR MED ULIGELØN

Jens Henrik Thulesen Dahl,
uddannelsesordfører:

” At regeringen nu nikker til den her aftale om at nedsætte en lønkomité viser, at de overordnet anerkender, at der er et behov for at få gjort noget ved ligestrømsproblematikken.

Jeg håber, at komitéen kommer med nogle løsningsforslag, som kan vise vejen og sikre balance i lønhierarkiet. Jeg vil gerne være med til at lægge tryk på, så der efterfølgende bliver lavet en plan for, hvordan løsningsforslagene realiseres. Og så må vi også finde pengene til det.”

(Sagt til Sygeplejersken)

Pernille Skipper, ligestillingsordfører:

” Hvis denne komité er vejen frem, så vil vi kæmpe for, at den kommer med reelle løsningsforslag, og at der følger penge med. Men det indebærer, at regeringen og de øvrige politiske partier er klar til at tage et politisk ansvar og få løftet lønnen. Ellers er vi lige vidt.

Vi har foreslået, at man laver en stor pulje penge, som man har med til overenskomstforhandlingerne til konkret at sikre ligeløn. Men om det skal ske ved trepartsforhandlinger eller på helt anden vis, er vi åbne overfor.

Sygeplejerskerne har strejket og strejket og strejket. De har gjort alt, hvad de kunne inden for den danske model. Men det er politikerne, der har fastsat deres løn, og så det er også os, der kan lave den om.

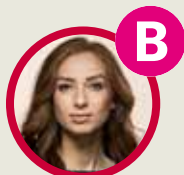
Der har været nogle politiske ryk på det seneste, og nu skal vi bare have dem den sidste halvanden meter over målstregen og sige ja til, at de vil rette op på Tjenestemandsreformens uretfærdigheder. Vi helmer ikke, før vi har nået målet.”

(Sagt til Sygeplejersken)

Anbefalingerne fra en ny lønkomité skal følges op med en sum penge til at rette op på den strukturelle uligeløn. Det mener regeringens støttepartier og Dansk Folkeparti. De øvrige partier anerkender uligheden i de offentligt ansattes løn, men vil ikke diskutere det før OK21 er afsluttet.

Tekst **KRISTINE JUL ANDERSEN, ANNE WITTHØFT** og **CHRISTINA SOMMER**

Samira Nawa, ligestillingsordfører:

” Radikale Venstre bakker op om FH’s forslag til en lønstrukturkomité. Men vi skal ikke kun drøfte de anbefalinger og konklusioner, der kommer, vi skal handle politisk på dem. Vi kan ikke handle på denne skævhed i lønnen, uden der følger penge med.

Vi ser en løsning for os, der ikke bliver landet i et hug. Men det vigtige er, at der bliver lagt en plan – også med politisk ansvarstagen. Jeg kan ikke sætte beløb på, da jeg endnu ikke har fået svar fra skatteministeren på, hvad det vil koste i kroner og ører.”

(Sagt i folketingsalen)

Birgitte Bergman, ligestillingsordfører:

” Vi synes, det er ganske fornuftigt, at FH kommer med et forslag til en lønstrukturkomité for at se på de forhold, der kan gøre sig gældende og måske løse – inden for egne rækker – de udfordringer, der er. Og vi hilser det velkomment, at ministeren tager positivt imod det.”

(Sagt i folketingsalen)

Karsten Hønge, politisk ordfører:

” Jeg er rigtig glad for, at det er en samlet fagbevægelse, der står bag forslaget om en komité, der skal se på lønstrukturen. For skal vi nogen vegne, så skal det ske i fællesskab.

Der er en forskel i omstændighederne og forventningerne i forhold til 2008. Men jeg forstår godt, at sygeplejerskerne er i tvivl. Dengang fik de ikke noget ud af den lønkommission, der blev nedsat. Så hvorfor skal de gå tilbage til noget, de allerede en gang har brændt sig på.

Men jeg synes, der er en anden opbakning i dag. Der er en bred politisk anerkendelse af, at der er et problem, og at der er en grund til at se på inddelingen af de offentligt ansatte.

De forskellige ting tilsammen gør, at der er grund til at tro, at det fører til noget.

Når vi har fået lønkomitéens anbefalinger, er det klart, at der også skal findes penge for at løse problemet. Vi skal finde pengene i Folketinget. Men vi skal ikke sidde og beslutte, hvor meget den enkelte faggruppe skal have i løn.

Det er arbejdsmarkedets parter, der skal fordele dem. Men det skal sikres, at pengene skal bruges til at sikre et lønloft til omsorgsfagene. Det duer ikke, at de bare bliver fordelt, som de plejer, så de ender hos djøf’erne eller andre.

Vi har desuden brug for en diskussion om den danske model inden for det offentlige område. Den har brug for en rusketur og nogle justeringer. Det giver jo ikke mening, at når man i det offentlige strejker, tjener arbejdsgiverne penge på det.”

(Sagt til Sygeplejersken)

Morten Bødskov, skatteminister:

” Vi støtter FH’s forslag om at nedsætte en lønstrukturkomité, som skal analysere lønstrukturen på det offentlige arbejdsmarked, og regeringen vil arbejde videre med at udarbejde et kommissorium for dette arbejde.

Regeringen tager positivt imod komitéen og afventer dens analyser, og så må vi tage de initiativer, der skal til. Vi er bevidste om lønforskellen mellem de mands- og kvindedominerede fag, og komitéen vil give os et nyt grundlag at diskutere videre ud fra.”

(Sagt i folketingsalen)

Hans Andersen, beskæftigelsesordfører:

” Venstre er positiv over for forslaget om at nedsætte en komité, der, som vi har forstået det, bl.a. får til opgave at se på lønstrukturerne i den offentlige sektor. I lyset af at forslaget indgår i den samlede pakke, som er indeholdt i forligsmandens mæglingforslag – og den pakke nu er sendt til afstemning blandt parternes medlemmer – synes jeg, det vil være forkerkt at kommentere spørgsmålet yderligere på denne side af afstemningen. Når resultatet af afstemningen foreligger, forudsætter vi, at regeringen indkalder folketingets partier til en drøftelse af et kommissorium for komitéens arbejde.”

(Skrevet i sms til Sygeplejersken)

DET STEMMER DU OM

Her ser du elementerne i det oprindelige forslag til overenskomstaftalen samt det mæglingsforslag, parterne efterfølgende har forhandlet i Forligsinstitutionen.

LØNSTIGNINGER OVER TRE ÅR

Regioner: **5,02 pct.**

Kommuner: **5,02 pct.**

Dvs. at lønnen stiger mere end den forventede prisudvikling på 3,95 pct.

Derudover:

Penge til organisationsmidler og specielle puljer til særlige forhandlinger om konkrete forbedringer af overenskomsten:

Regioner: Strategipulje på 33,3 mio. kr.

Kommuner: Ligelønspulje på 4,6 mio. kr.

De skal bl.a. gå til højere centrale tillæg til:

- Sygeplejersker med fire års erfaring og derover.
- Højere pension til ledere.
- Højere pension til sygeplejersker i kommuner.

EKSEMPLER PÅ LØNSTIGNINGER

Når tillæg og pension er trådt i kraft, og de generelle lønstigninger er udmøntet, betyder det følgende for sygeplejerskers lønstigning pr. måned inklusive pension:

Region:

Sygeplejerske med fem års erfaring: 1.750 kr.

Sygeplejerske med 10 års erfaring: 2.150 kr.

Afdelingssygeplejerske på L7: 2.300 kr.

Kommune:

Sygeplejerske med fem års erfaring: 2.050 kr.

Sundhedsplejerske med 10 års erfaring: 2.100 kr.

Ledende sygeplejerske på L6: 2.180 kr.

Der kan være lidt forskelle i lønstigningen på tværs af landet, eller hvis du har fået aftalt en højere løn lokalt.

SENIORER

Kommuner og regioner:

- Indsats for bedre seniorsamtaler og mulighed for at tage hensyn til den enkelte i arbejdslivet.
- Forbedringer af tillidsrepræsentanters inddragelse og medindflydelse på seniorområdet.

SORGORLOV

Retten til løn under sorgorlov for forældre og adoptivforældre udvides fra 14 til 26 uger i forbindelse med et barns død, inden det er fyldt 18 år.

LEDENDE SYGEPLEJERSKER

Regioner:

- Fra 2022 hæves pensionsraten fra 16,04 pct. og 16,59 pct. til 16,8 pct. for alle.
- Projekt skal se på, hvordan lønmodel praktiseres.

Kommuner:

- Stigning i pensionstillæg fra 17,29 pct. til 17,69 pct.
- Forhandlingsretten ændres, så den enkelte leder selv kan forhandle løn udover grundløn.
- Projekt sætter fokus på ledelse.

ARBEJDSSTID

Regioner:

- Når Arbejdsmiljørådet kommer med sine anbefalinger om natarbejde, skal de drøftes.
- For faste nattevagter gælder fra 2022, at juleaftensdag sidestilles med en søgnehelldag fra dagstjenestens begyndelse.

Kommuner:

- Tillæg på ca. 650 kr., hvis en søgnehelldag inddrages.
- Tillæg for manglende varsel til over- og merarbejde stiger med 10 kr.

PSYKISK ARBEJDSMILJØ

Regioner og kommuner:

Den fælles rådgivning og indsats for arbejdsmiljø videreføres og udbygges. F.eks. ved at udvikle uddannelse til ledere og tillidsrepræsentanter om psykisk arbejdsmiljø.

MÆGLINGSFORSLAGET

Regioner:

- Aftale om ret til introduktionsforløb for nyuddannede sygeplejersker.
- Aftale om at se på stillings- og ledelsesstrukturen for sygeplejefaglige ledere, så sygeplejersker og læger fortsat har en ligeværdig ledelses- og ansvarsfordeling i afdelingerne.

Kommuner:

- Aftale om at drøfte dækningen af overenskomsten, mens man gennemfører specialuddannelsen i borgernær sygepleje.

NY POLITISK LØNKOMITÉ SKAL SE PÅ ULIGELØN

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) har fremsat et forslag til regeringen om at nedsætte en lønkomité, der skal se på lønstrukturen i den offentlige sektor. Med mæglingsforslaget tilslutter Dansk Sygeplejeråd og arbejdsgiverne i Danske Regioner og KL sig FH's forslag. Regeringen og et stort flertal i Folketinget har siden udtalt støtte til lønstrukturkomitéen.

LØNKOMITÉEN SKAL:

- Belyse muligheder for at udvikle lønstrukturer og løndannelsen i den offentlige sektor inden for rammerne af den danske aftalemodel.
- Analysere samfundsøkonomiske effekter og konsekvenser af evt. ændrede lønstrukturer inkl. reguleringsordningens betydning.
- Tage højde for uddannelsesniveau, opgaver og ansvar samt det kønsopdelte arbejdsmarked.
- Have et historisk blik på udviklingen af lønstrukturer samt bygge oven på lønkommissionen fra 2010.
- Komme med anbefalinger/konklusioner samt afslutte arbejdet senest ved udgangen af maj 2022.

Læs hele teksten på dsr.dk/ok21-aftalerne

Læs hele teksten på dsr.dk/lønkomite

**ADGANG
FORBUDT**

Hvis du er ansat på en afdeling, hvor der er varslet konflikt, er din ansættelse suspenderet. Du skal derfor ikke møde op på din arbejdsplads eller udføre arbejde for din arbejdsgiver, medmindre du indgår i nødberedskabet. Adgangskort, nøgler, telefon, pc mm. skal afleveres ved konfliktstart, hvis arbejdsgiver forlanger det. Arbejdsgiver kan også afbryde adgang til arbejdspladsens netværk, arbejdsmail og evt. personalegoder.

HVIS DU SKAL STREJKE

**STREJKE-
UNDERSTØTTELSE
OG TIMELØN**

Din arbejdsgiver udbetaler ikke løn under konflikt, medmindre du indgår i nødberedskabet, hvor du så bliver aflønnet som timelønnet. Som medlem af Dansk Sygeplejeråd kan du få strejkeunderstøttelse fra første strejkedag og indtil evt. lockout træder i kraft. Strejkeunderstøttelse svarer til fast påregnelig løn fratrukket A-skat plus 8 pct. svarende til AM-bidrag. Ved lockout overgår du automatisk til lockout-lån. Timelønnede og vikarer tilknyttet vikarbureauer er ikke berettiget til understøttelse. For at være berettiget til understøttelse/konfliktlån skal du med få undtagelser være registreret med aktivt medlemskab senest den

1. januar 2021.

**MELD
DIN SYGDOM**

Er du syg ved konfliktens start, skal du kontakte din arbejdsgiver, som skal indberette det til kommunen. Du vil få sygedagpenge fra Udbetaling Danmark i hele sygeperioden under konflikt. Bliver du syg under konflikten, skal du melde det til din TR af hensyn til afvikling af arbejde i nødberedskabet. Her vil du ikke kunne få sygedagpenge fra din bopælskommune, men i stedet strejkeunderstøttelse og/eller konfliktlån. Er du sygemeldt, når konflikten slutter, skal du kontakte din arbejdsgiver, hvorefter du igen er berettiget til løn under sygdom.

**FERIEN
SUSPENDERES
MÅSKE**

Optjening og afholdelse af ferie under konflikt er et komplekst område, som er beskrevet i detaljer på dsr.dk. Men som udgangspunkt kan du afholde planlagt ferie med løn fra arbejdsgiver, hvis du er startet på ferie før konfliktstart. Begynder din planlagte ferie under konflikten, er den suspenderet uanset aftale med arbejdsgiver. Vær opmærksom på at konflikten begynder fra døgnets begyndelse (kl. 00:00), mens ferie begynder, når arbejdstiden normalt starter første feriedag. Afspadsring suspenderes også under konflikt.

Hvad sker der med min løn?
Og hvad med sommerferien?
De spørgsmål kan trænge sig på, hvis man er blandt de godt 5.300 medlemmer, Dansk Sygeplejeråd har udtaget til konflikt i regioner og kommuner.

**KURSER
STOPPER**

Efteruddannelseskurser betalt af arbejdsgiver skal som udgangspunkt stoppe. Lokale aftaler kan dog indgås, så du, forudsat arbejdsgiver fortsat udbetaler løn til dig, ikke deltager i konflikt under kurset, men først når kurset er afsluttet. Det samme gælder for kurser, som starter under konflikten.

ER DU I TVIVL?

Du kan finde svar på mange spørgsmål på www.dsr.dk/konflikt. Du kan også spørge din TR eller lokale kreds til råds, ligesom Dansk Sygeplejeråds OK21-hotline svarer på spørgsmål på telefon 46954301 mandag-torsdag kl. 9-16 og fredag kl. 9-15 eller på mail ok21@dsr.dk

En fremtid uden forskkel

I 1969 besluttede politikerne, at sygeplejersker og en række andre kvindedominerede fag skulle have mindre i løn end mandefagene.

Det betyder, at sygeplejerskernes løn i dag er 15-20 procent lavere end andre med tilsvarende uddannelseslængde. Vi mener ikke, at andre tjener for meget. Sygeplejerskerne tjener simpelthen for lidt.

Den historiske forskel har påvirket sygeplejerskerne og sundhedsvæsnet lige siden. Der mangler allerede sygeplejersker og flere overvejer at forlade faget.

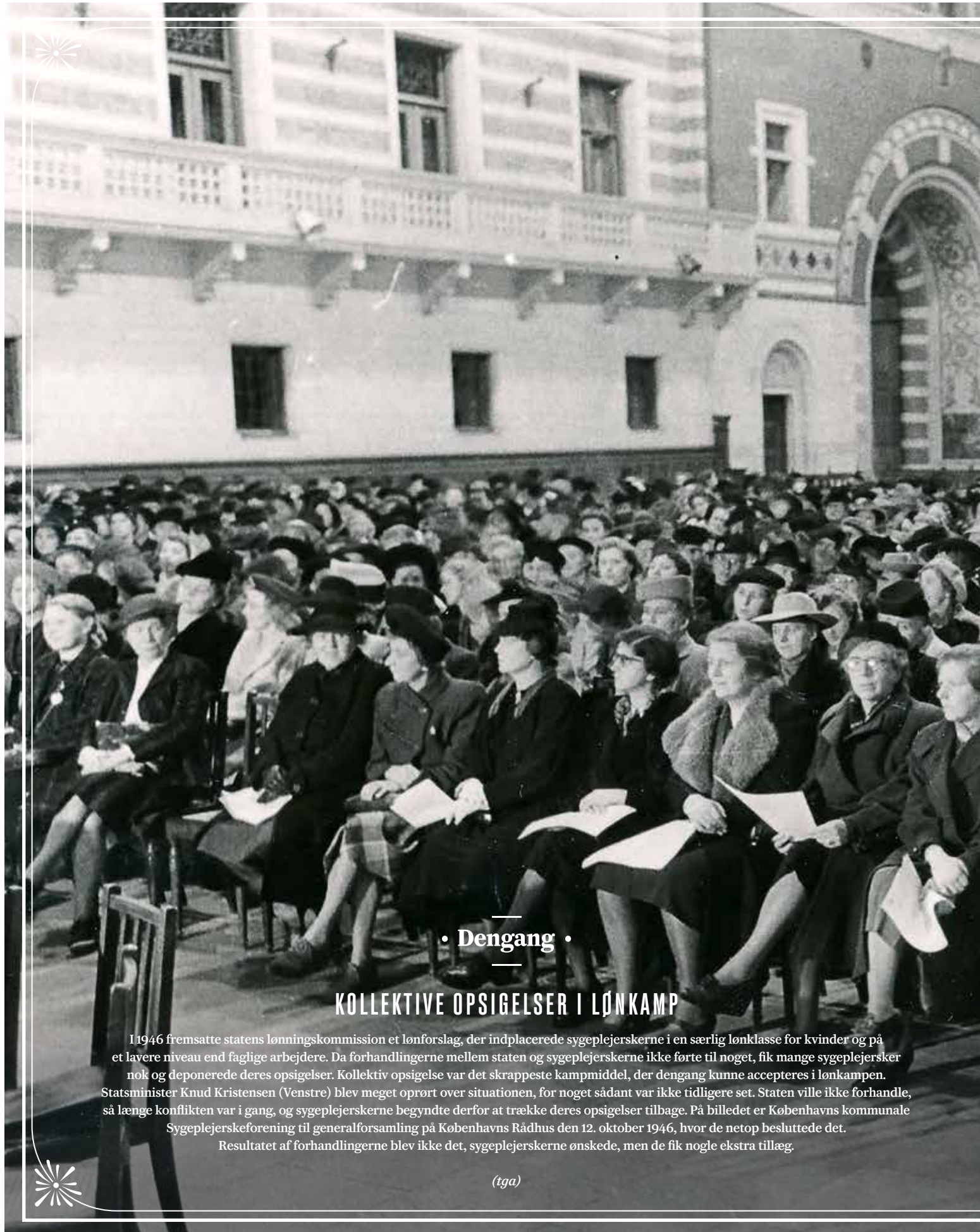
Nu er sygeplejerskernes grænse nået og derfor er der varslet konflikt. Vi ønsker ikke at genere danskerne. Men politikerne skal sikre, at sygeplejerskerne kan få en løn, der svarer til vores uddannelse, opgaver og det ansvar vi løfter hver dag.

Vi kæmper for en fremtid uden forskel.

Det er tid til at gøre op med Tjenestemandreformen fra 1969.

Skriv under på dsr.dk/lonloftet

• Dengang •

KOLLEKTIVE OPSIGELSER I LØNKAMP

I 1946 fremsatte statens lønningskommission et lønforslag, der indplacerede sygeplejerskerne i en særlig lønklasse for kvinder og på et lavere niveau end faglige arbejdere. Da forhandlingerne mellem staten og sygeplejerskerne ikke førte til noget, fik mange sygeplejersker nok og deponerede deres opsigelser. Kollektiv opsigelse var det skrappeste kampmiddel, der dengang kunne accepteres i lønkampen. Statsminister Knud Kristensen (Venstre) blev meget oprørt over situationen, for noget sådant var ikke tidligere set. Staten ville ikke forhandle, så længe konflikten var i gang, og sygeplejerskerne begyndte derfor at trække deres opsigelser tilbage. På billedet er Københavns kommunale Sygeplejerskeforening til generalforsamling på Københavns Rådhus den 12. oktober 1946, hvor de netop besluttede det. Resultatet af forhandlingerne blev ikke det, sygeplejerskerne ønskede, men de fik nogle ekstra tillæg.

(tga)

Foto: DANSK SYGEPLEJERHISTORISK MUSEUM

LÆREN AF
COVID-19

Sygeplejersken sætter fokus på den læring, som corona-krisen og den store omstilling har ført med sig for sygeplejersker. Skriv gerne til redaktionen@dsr.dk mærket "Læren af covid-19" med eksempler fra din arbejdsplads.

SYGEPLEJERSKER LEDER TESTCENTRE

I Region Hovedstaden ledes samtlige syv testcentre af sygeplejersker. Nogle har været ledere før, andre ikke. Fælles for alle er et højt arbejdstempo i en konstant omskiftelig hverdag, og hvor flere er centre er blevet udvidet på rekordtid.

Uforudsigelighed. Højt arbejdstempo. Lodret læringskurve.

Fra Grønland til Danmark. Fra lille til stor arbejdsplads. Fra kollega til chef for 250 medarbejdere. Covid har sendt sygeplejersker ud i en arbejdsvirkelighed, ingen havde forventet. Og givet dem erfaringer, ingen havde set komme. Mød tre af de syv sygeplejersker, der arbejder som testcenterledere i Region Hovedstaden.

Tekst **NANA TOFT** · Foto **NILS MEILVANG**

Jeg troede, jeg skulle pensioneres i den lægepraksis

Jeg sad i en fast stilling, jeg virkelig var glad for. Jeg glædede mig hver dag til at komme på arbejde. Ind til det sted, hvor jeg havde været i 16 år, til mine supersøde kolleger. Det sted, hvor jeg troede, jeg skulle pensioneres. Og så var der alligevel noget i jobbet som testcenterleder, der lød spændende. Jeg havde ikke set det komme, men i dag er jeg leder for 150 medarbejdere, jeg sover ikke mange timer hver nat, og jeg arbejder virkelig meget.

Det der gør særlig indtryk på mig i mit nuværende arbejde er at se, hvordan så mange utroligt forskellige mennesker løfter en opgave. Sammen. Vi har jo alt fra ingeniører og stewardesser til kokke og håndværkere. Min opgave er at få dem til at

gå i samme retning, og her vil jeg sige, at jeg har en lodret læringskurve.

For det første kommer jeg fra et sted, hvor vi var otte mennesker, og hvor jeg nogenlunde vidste, hvad opgaverne ville være. Nu er vi minimum 100 mennesker hver dag, og der dukker konstant uforudsigelige opgaver op. For det andet har jeg ikke decideret ledererfaring. Men jeg har en coachuddannelse, hvor jeg oplever, at min erfaring med at guide og motivere i den grad kommer i spil.

Jeg er gået fra en fast, tryk stilling til et midlertidigt job langt fra min komfortzone. Men jeg har ikke fortrudt et sekund, for jeg kan se, at vi lykkes med at løfte en opgave, der føles væsentlig for mig." ●

HELLE NORBYE-THOMSEN, 51 år. Sygeplejerske, coach, fysiurgisk massør og zoneterapeut.

FØR: Konsultationssygeplejerske i en lægepraksis.

NU: Testcenterleder i Hillerød (to dage om ugen fra 1. februar 2021, fuld tid fra 1. marts 2021) for godt 150 mennesker.

TOBIAS GREDAL, 48 år, sygeplejerske. Har en master i ledelse fra Norge.

FØR: Sygeplejefaglig underviser på skolen for sundhedsuddannelser og oversygeplejerske for kirurgisk område ved Dronning Ingrid's Hospital, landshospitalet, i Nuuk.

NU: Testcenterleder i Valby.

Jeg kan godt lide uforudsigeligheden

Jeg kommer fra en stilling som oversygeplejerske i Nuuk, Grønland. Et Land, hvor jeg har boet og arbejdet i over 15 år. En arbejdskultur, der bærer præg af en meget flad struktur, hvor der ikke er langt fra idé til handling. De særlige grønlandske forhold som sprog, vanskelig infrastruktur og størrelsen på sundhedscentre og sygehuse gør, at det faste personale spiller en helt central rolle. Faggrænser bliver derfor meget hurtigt udvisket.

Grønland kan ikke sammenlignes med det, jeg laver nu, men det der ligner, er, at den gode idé er vigtigere, end hvem der har fået den.

Jeg har mange dygtige og stærkt engagerede folk ansat, hvor meget få tidligere har haft en plads i det danske sundhedsvæsen. Men hvis jeg vælger, at en steward skal være teamleder på mobile laboratorier eller flowoptimering,

så kan det faktisk godt lade sig gøre - med god undervisning, instruktion og opfølgning. Det kan det ikke i det normale, danske sundhedsvæsen, der - i min optik - fortsat er præget af stærke faggrænser og stejlt hierarki.

Den største forandring fra mit job i Grønland er graden af forudsigelighed. Jeg kommer fra en veldefineret organisation, der har en lang historik om, hvordan ting skal gøres, og hvad man forventer af ledere og medarbejdere. I dag er næsten intet forudbestemt i mit job, så jeg ændrer strategi og opfinder strukturerne hen ad vejen, læner mig op ad en eller anden form for fornuft, forsøger at analysere de politiske udmeldinger og indimellem gætter jeg nærmest på, hvad behovet vil være i fremtiden. Men jeg trives i det. Jeg kan godt lide uforudsigeligheden.”

Jeg ved, hvor væsentligt det er at blive inddraget

Da jeg startede i Fælledparken for et år siden, var der ingen - heller ikke mig - der vidste, at jeg i dag ville være leder for over 250 medarbejdere. Jeg blev ansat til at lave en række organiseringsopgaver, men i løbet af et par måneder fik jeg jobbet som testcenterleder.

Så stod jeg der. 28 år. Ingen ledelseserfaring. Chef for en virksomhed, der på meget kort tid gik fra at være som en familie i Fælledparken til en kæmpe ”fabrik” på Nørrebro.

Jeg er aldrig blevet konfronteret med, at jeg er 28 år. Måske fordi jeg har været her fra starten af. Jeg tror, folk har en tanke om, at ”det her er Mathildes sted.”

Jeg har haft gode og dårlige ledere, og jeg ved, hvor væsentligt det er at blive inddraget. At føle sig set og hørt. Det har

jeg taget med mig. Jeg har lært sindssygt meget i det år, jeg har været leder. Især om mig selv. Jeg har erfaret, at der er mange måder at være leder på, hvor jeg har fundet min egen vej, der især handler om at være synlig.

Jeg kan f.eks. alle navnene på samtlige af mine medarbejdere, men det er ikke nogen hemmelighed, at det er meget svært at se og høre alle, når vi konstant vækster. Jeg bestræber mig også på at være ærlig. Ærlig om, hvor jeg ind i mellem fejler. Alle kan jo nikke genkendende til dét at fejle. Det er meget menneskeligt. Jeg er heller ikke for fin til at trække i podetøjet selv, hvis der er brug for det, så mine medarbejdere ikke står alene. Det tror jeg, giver respekt.”

MATHILDE RAV DEGENKOLY, 28 år. Sygeplejerske og cand. merc. i sundhedsinnovation fra CBS.

FØR: Implementeringskonsulent i en privat virksomhed, der udarbejdede digitale sundhedsløsninger i kommuner og på hospitaler.

NU: Testcenterleder på Nørrebro for over 250 medarbejdere.

Grundbog må suppleres med anden litteratur på enkelte områder

Grundbog i klinisk psykiatrisk sygepleje er udkommet i første udgave og bidrager med grundlæggende viden om psykiatrisk sygepleje på de fleste områder.

Grundbogen er opdelt i tre afsnit og 21 kapitler. Det første afsnit har fokus på psykopatologi, observation og tvang/lovgivning. Afsnittet indledes med en indføring i psykiatri historisk set. Dette kapitel giver en indsigt i, hvilke strømninger der ligger bag nutidens psykiatri. Afsnit om psykopatologi og observation er vigtige områder for sygeplejestuderende og nyt personale i psykiatrien, da dokumentation, pleje og behandling tager udgangspunkt heri. Kapitler om lovgivning og journalføring giver yderligere baggrund for arbejdet som psykiatrisk sygeplejerske og hører med til den basale viden. Herefter følger to kapitler om tvang og vold. De giver en grundig indføring i disse områder, som desværre også er nødvendig viden, da der fortsat optræder tvang og arbejdsskader pga. vold fra patienter.

Det andet afsnit handler om psykiatrisk sygepleje, hvor især kapitler om relationel sygepleje og børne- og ungdomspsykiatri giver vigtige bidrag til indføring i psykiatrisk sygepleje.

Det sidste afsnit handler om psykiatriske sygeplejeteorier. Overskriften er misvisende, da afsnittet både indeholder sygeplejeteorier og beskrivelse af psykiatriske behandlingstilgange. De vigtigste kapitler her beskriver personcentreret omsorg, empowerment, Guidet Egen-Beslutning, Safewards og håb og drømme. Kapitlerne udgør områder, der har betydning for det meste af det psykiatriske område i dagens psykiatri.

☹☹ Grundbogen er gennemført med en kort introduktion til hvert kapitel, en gennemgang og afsluttende studiespørgsmål. Dette fungerer fint.

Frederik Alkier Gildberg, Louise Ahrendt, Gitte Munksgaard & Kristian Alexander Jul Paaske (red.)

GRUNDBOG I KLINISK PSYKIATRISK SYGEPLEJE

FADL'S Forlag 2021
432 sider – 400 kr. (vejl.).

Grundbogen er gennemført med en kort introduktion til hvert kapitel, en gennemgang og afsluttende studiespørgsmål. Dette fungerer fint. Det faglige niveau er på et tilfredsstillende niveau i de fleste kapitler. Desværre er kapitlet om observation ikke blandt disse og savner især forskningsbaseret, selvom der findes meget tilgængelig litteratur vedrørende Psychiatric Nursing Assessment. Kapitlet om psykopatologi burde forholde sig til diagnosesystemer. Grundbogen kunne med fordel forholde sig eksplicit til klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. Dette kunne f.eks. være indarbejdet i studiespørgsmål.

Grundbogen vurderes at omhandle mange vigtige emner. Der er dog forhold, som med fordel kunne have været prioriteret, og emner som kunne være udeladt eller sammenskrevet. Grundbogen kunne med fordel indeholde emner som selvmord, søvn og fysisk sundhed for psykiatriske patienter, da enhver nyuddannet sygeplejerske bør have indsigt i disse. Til gengæld er mentalisering og mentaliseringsbaseret supervision ikke områder, der anvendes bredt i psykiatrisk sygepleje. Afsnit om patient/pårørende-inddragelse og personcentreret omsorg kan samles i ét kapitel.

Grundbogen kan anbefales til undervisning i psykiatrisk sygepleje, men må suppleres med anden litteratur på enkelte områder.

Jens Peter Hansen, sygeplejerske, funktionsleder, adjunkt, ph.d. Psykiatrisk Afdeling Esbjerg, Forskningsenheden

Tilnærmelser

hyggelig flirt eller overgreb?

Seksuel chikane i arbejdslivet er ikke et nyt problem, men der er kommet markant internationalt fokus på det gennem #Metoo-debatten, også i Danmark. Bogen er derfor højaktuel. Formålet med den er at give læserne viden om og værktøjer til at håndtere og forebygge seksuel chikane og krænkelse i arbejdslivet. Bogen definerer begreberne og giver et kort, men godt indblik i de psykologiske mekanismer, der ligger bag krænkelse og chikane. Den beskriver, hvordan de mennesker, som udsættes for seksuel chikane og krænkelse, kan opleve både skam og eksklusionsangst. Seksuel chikane og krænkelse handler om magt og afmagt og bliver nogle gange en ikke-bevidst, legitim del af en arbejdskultur. Der er ofte et kønshierarki på spil, hvor det er mænd, som krænker kvinder, omend det modsatte også kan være tilfældet. Bogen tager fat i arbejdsmiljømæssige og juridiske aspekter, individuelle og virksomhedsmæssige konsekvenser af seksuel chikane og krænkelse samt det ledelsesmæssige ansvar og forpligtelser forbundet hermed. For at forstå kompleksiteten af seksuel chikane og krænkelse kunne det have været interessant også at have problematiseret

☹☹ **Der er ofte et kønshierarki på spil, hvor det er mænd, som krænker kvinder, omend det modsatte også kan være tilfældet.**

Ditte Darko
**KORT & GODT
 OM SEKSUEL CHIKANE
 & METOO**
 Dansk Psykologisk Forlag
 2021
 128 sider – 225,00 kr.

seret fænomenerne ud fra krænkerens perspektiv: Hvad er bevidst og intenderet, hvad er ikke, og hvordan kan det være? Grænsen mellem, hvad der opleves som seksuel chikane og krænkelse, er flydende, og det kan være til forhandling, om tilnærmelser defineres som en hyggelig flirt eller et overgreb. Vi er midt i en tid, hvor seksuel chikane og krænkelse er på dagsordenen overalt og utvivlsomt med god grund. Spørgsmålet, som står tilbage, er, hvordan vi bevarer den menneskelige livsnerve, vores evne til og mod på at tiltrække og fastholde seksuelle partnere gennem forførelsens kunst, når der er fokuseret opmærksomhed på og en øget sensibilitet henimod fortolkninger i retning af seksuel chikane og krænkelse. Det giver bogen ikke svar på. Til gengæld præsenterer den en række mere eller mindre velkendte værktøjer og idéer, som virksomheder kan lade sig inspirere af i deres anti-krænkelsesstrategier. Ikke nyt, men prisværdigt med konstruktive forslag til ledelser om aktivt at tage #Metoo-debatten alvorligt.

Stinne Glasdam, cand.cur., ph.d.

Fokus på recovery

**TEIS DYRLUND
 AMUNDSEN**

Psykiatrisk special-
 sygeplejerske og klinisk
 sygeplejespecialist afdeling
 R1, Psykiatrisk Center
 Sct. Hans.

Tekst **MICHAEL HOLBEK**

HVAD LÆSER DU LIGE NU?

"Jeg læser 'Recovery-orienterede praksisser i velfærdsinstitutioner og civilsamfund', redigeret af Jeppe Oute & Kim Jørgensen."

HVORDAN HAR DEN INSPIRERET DIG?

"Den sætter fokus på et meget komplekst område inden for mit eget felt. Recovery reduceres ofte til enten at være en rent personlig proces eller til at være klinisk recovery, altså fravær af symptomer. Bogen anlægger et tiltrængt bredere perspektiv. Den beskæftiger sig både med, hvad recovery vil sige, og hvordan det kan fremmes."

HVILKEN BOG BURDE ALLE SYGEPLEJERSKER LÆSE - OG HVORFOR?

"Alle sygeplejersker burde læse Arthur Kleinman. I 'Rethinking psychiatry' udfolder Kleinman, i hvor høj grad kultur påvirker diagnose, behandling og forståelse af sygdom. Arthur Kleinman, der er både psykiater og antropolog, har generelt et meget inspirerende forfatterskab. For mere somatisk interesserede vil jeg anbefale en anden af hans bøger: 'The Illness Narratives'. Vi er nødt til at forstå patienternes valg for at kunne udøve ordentlig sygepleje, og en vej til forståelse er narrativer."

HVILKEN BOG FIK DU ALDRIG LÆST HELT TIL ENDE?

"Jeg har aldrig gjort Ernest Hemingways 'Hvem ringer klokkerne for' færdig. Jeg har ellers forsøgt to gange, men måske skulle jeg prøve igen, når jeg engang får tid."

KORT NYT OM BØGER

Ingeborg Kastberg og Lisbeth Bulig
NÆSTEHJÆLP
Når du møder en, der har mistet
 Eksistensen 2021
 120 sider – 125 kr.

Hvad betyder næstehjælp? Det vil sige den hjælp, næsten – f.eks. en kollega, en nabo eller en bekendt – kan yde til et menneske, som har mistet en nærtstående. Der er tale om en kort og informativ bog om at møde et menneske i sorg skrevet af en psykolog og en præst. Det sidste, personen har brug for, er trøst, for der er ingen trøst, der rækker. Men hvordan kan man så med åbenhed og værdighed møde en person, som let kan få forlegenheden frem i én? Ikke ved at krydse gaden, krybe ind i sit kontor eller pludselig at måtte binde sit snøreband i meget lang tid.

Bogens anvisninger og betragtninger er konkrete, beroligende og underbygget af eksempler.

Hvem har gavn af bogen? Pårørende, venner, voksne børn. Men at gribe en bog er nok ikke det første, de tyr til, og derfor kan fælles læsning og diskussion mellem sygeplejersker på en arbejdsplads også være brugbar. Der er meget at tale om.

Stine Bjerrum Møller
GRUBLERI & BEKYMRING
 Dansk Psykologisk Forlag 2021
 102 sider – 255 kr.

Bogen er en del af 'Kort & godt om'-serien, som har vist sin værdi gennem kortfattede og forståelige tekster om et afgrænset emne. Også i dette tilfælde. Rumination kaldes her grubleri, og det er fint dækkende, skriver forfatteren. Så har hun udvidet målgruppen med det samme. Negativ tænkning illustreres gennem tre eksem-

pler – og tilsvarende eksempler på, hvordan den indgroede vane med at gruble kan brydes gennem andre vaner kaldet ruminations-fokuseret kognitiv adfærdsterapi. I praksis betyder det, at man skal skifte tænkestil og afbryde grublerier og bekymringsfokuseret tænkning så mange gange, at en ny og mere konkret tænkestil bliver en vane. At opleve flow – dvs. selvforglemmelse, f.eks. gennem havearbejde – er en del af målet.

Ib Hessov
RUM OG KUNST
En vision blev til virkelighed
 Ib Hessov 2021
 Udgivet i samarbejde med Trykværket
 96 sider – 190 kr.

Dansk Center for Partikelterapi (DCPT) har fået nye rammer, nyt hus. Det handler denne bog om. At helbredende arkitektur overhovedet bliver diskuteret, skyldes at nogle få personer har været optaget af idéen om, at omgivelserne er en del af helbredelsen og har betydning for patienters umiddelbare velbefindende. Bevisbyrden er ikke løftet, men mærkes af brugerne af dette hus.

Grundig forberedelse og samarbejde på tværs af faggrupper er baggrunden for et meget smukt ydre og indre, der signalerer, at der er styr på behandlingen i centeret for højt specialiseret kræftbehandling med partikelterapi. Farver, lys kunst, møbler og materialer. Alt er afstemt til beroligelse og glæde for brugere, personale og forskere.

Bogens forfatter kalder sig selv en gammel kirurg, som har oplevet, hvad rum og kunst betyder for en syg. En klog kirurg, vil jeg kalde ham.

jb

God samtalepraksis kræver en god relation

Helle Antczak & Signe Steensbæk
SAMTALER MED UNGE
- AT BALANCERE MELLEM RELATION OG MYNDIGHED
 Akademisk Forlag 2020
 304 sider – 399,95 kr.

Min første tanke, da jeg åbnede denne bog, var: "Den har vist primært socialrådgiverrelevans."

Jeg gav den dog en chance og læste videre. Det er jeg glad for. De to forskere bag bogen har nemlig ret, når de skriver: "Bogens samtalemødel og udfoldelsen af de mange anvisninger og eksempler på god praksis kan bruges af alle professionelle, der arbejder med udsatte unge."

Samtalemødel er udviklet på baggrund af et literaturstudie, analyse af mere end 300 videooptagede samtaler med unge og fokusgruppeinterview med socialrådgivere og unge om, hvad der karakteriserer god og dårlig samtalepraksis. Indholdet i bogen er en udfoldelse af disse forskningsresultater. Formidlingen er meget praksisnær med mange cases, og som læser føler man sig taget i hånden. En positiv relation er afgørende for udfaldet af en samtale. Bogen giver praktiske eksempler på, hvordan denne relation kan skabes. Den skildrer dilemmaet i en asymmetrisk position imellem den professionelle og den unge. Hvordan omsorg og kontrol ikke nødvendigvis er hinandens modsætninger, og den giver eksempler på, hvordan den gode relation og tillidsfulde kontakt kan opretholdes under de forudsætninger. Bogen beskriver en observationsguide til støtte for den professionelle, som ønsker at arbejde på at forbedre kvaliteten af sine samtaler med unge.

Forfatterne er inspireret af professor Hanne Warming, forsker i socialt arbejde, som har udgivet bogen: 'Det dobbelte blik.' Warming argumenterer for, at udsatte unges særlige erfaringer også kan ses som ressourcer og ikke kun som problemer, der har ført til kontakt med socialforvaltningen.

Som sagt blev jeg hurtigt bogen venligt stemt. Den systematiske og praksisnære tilgang giver god mulighed for udvikling og refleksion over egen professionelle samtalepraksis.

Hanne Lindhardt, MSA, sundhedsplejerske

MODET TIL AT GØRE SOM DU IKKE PLE JER

“Jeg lærte naturligvis en masse fagligt, som gjorde det muligt for mig at skifte karrierespor. Men måske endnu vigtigere fandt jeg et mod, som jeg ikke vidste, jeg havde. Én ting er at ville noget andet, det er noget helt andet at tage skridtet.” – Iben Justine Hansen, HR-fuldmægtig i Transportministeriet.

Står du ved en skillevej i din karriere?
Tilmeld dig senest d. 17. juni på hd.cbs.dk

HOSPITALSTEAM FOREBYGGER GENINDLÆGGELSER MED **HJEMMEBESØG**

Genindlæggelser. 93-årige Marie er lige blevet udskrevet, men har det skidt. Et besøg af en læge og en sygeplejerske beroliger hende, så hun slipper for at blive indlagt igen. Det sker ellers for hver femte geriatriske patient.

Tekst ANNE LEA LANDSTED · Foto MIKKEL BERG PEDERSEN

Sygeplejerske Rikke Kongensgaard minder Marie om at drikke rigeligt og giver hende en seddel med telefonnumre, så hun altid kan få fat i enten en læge eller en sygeplejerske fra Klinik for ældresygdomme.

↑ Sygeplejerske Rikke Kongensgaard (t.h.) og læge Lene Holst Pedersen fra klinik for ældresygdomme er på vej på hjemmebesøg hos Marie, som blev udskrevet for et døgn siden.

1 UD AF 5 ÆLDRE BLIVER GENINDLAGT

Ifølge sygeplejerske og ph.d.-studerende Lisa Fønss Rasmussen, der forsker i genindlæggelser, bliver én ud af fem ældre medicinske patienter i dag genindlagt 30 dage efter, at de er udskrevet.

Nogle af de hyppigste årsager til genindlæggelse af ældre borge over 67 er væskemangel, forstoppelse og lungebetændelse.

Ifølge en opgørelse fra Danmarks Statistik skyldtes 22,8 pct. af genindlæggelserne i hele landet i 2018 væskemangel, mens blærebetændelse udgjorde 24 pct., forstoppelse 21,2 pct., og lungebetændelse 21 pct.

op at sidde. Hun virker træt og en smule stakåndet. De trækker stolene helt hen til hende, så hun bedre kan se og høre dem. Lægen fortæller om det forløb, hun har været igennem, og hvad der skal ske.

”Du nævnte noget om blod i afføringen,” siger lægen.

”Ja,” svarer Marie. ”Det gjorde mig lidt nervøs.”

Sygeplejerske Rikke Kongensgaard og læge Lene Holst Pedersen fra klinik for ældre sygdomme glider gennem Århus-trafikken med kurs mod Risskov, hvor de skal besøge 93-årige Marie, som har været indlagt med hjerteflimmer og åndenød. Det er kun lidt over et døgn siden, hun blev udskrevet.

”I går var hun frisk, men da vi talte med hende her til morgen, havde hun det ikke så godt,” fortæller Lene Holst Pedersen.

Hun er i gang med sidste del af specialuddannelsen som geriatrer, mens Rikke Kongensgaard er en fast del af teamet. De er nogenlunde jævnaldrende, lige høje og har lyst hår, der er samlet i en knold i nakken.

”Sygeplejerskerne er mere faste, mens lægerne kommer og går, fordi flere af dem er under uddannelse,” siger Rikke Kongensgaard med et glimt i øjet, mens hun drejer Toyota Prius Hybrid'en ind på villaen i Risskov, hvor 93-årige Marie bor alene i sit rækkehus.

Hun tager den røde kuffert på ryggen. Her har hun alt, hvad hun skal bruge: blodtryksapparat, saturationsmåler, kanyler, glas til blodprøver og udstyr til EKG-måling, hvis det skulle blive nødvendigt.

Telefonen ringer, da de er på vej hen ad den smalle gang fra parkeringspladsen til rækkehuset. Det er den gamle dames praktiserende læge. Rikke Kongensgaard rækker telefonen over til Lene Holst Pedersen. Et eller andet er gået galt i kommunikationen.

”Det er hjemmesygeplejersken, der har ringet, fordi Marie havde det skidt, da hun kom,” forklarer hun. ”Og hvis vi ikke var

kommet, havde lægen muligvis valgt at indlægge hende.”

Lene Holst Pedersen fortæller, at stadig flere patienter i dag bliver behandlet færdig i hjemmet. Det kan f.eks. være for en infektion, forstoppelse eller væskemangel. Det er bedre for dem at være i vante omgivelser end på et hospital, hvis risikoen for infektion er stor. Flere plejehjemspatienter bliver slet ikke indlagt, men får besøg af et akutteam, som giver blod, hvis blodprocenten er lav eller sætter væske med salt og kalium op, hvis de er dehydrerede. Det kan også være ældre, som er døende og blot har brug for lindrende behandling.

Marie ligger på en chaiselong af bambus i stuen, da teamet kommer ind. Døren til terrassen står på klem og en stribe af sol tegner en streg på gulvet. Hendes søn Gorm er der. Han skulle ellers være rejst, men har valgt at blive en ekstra dag, fordi hans mor blev dårlig.

Lene Holst Jørgensen og Rikke Kongensgaard hjælper hende med at komme

→ Marie synes, hun er blevet udskrevet lidt for tidligt, men efter en samtale med teamet føler hun sig mere tryk.

”Og du er sikker på, at det kom fra afføringen.”

”Åh ja, det har jeg helt styr på.” Marie er gammel sygeplejerske, og selv om det er mange år siden, har hun stadig helt styr på begreberne.

Hun føler sig obstiperet og får lidt pulver, der skal sætte gang i maven. Sidste år var hun indlagt med obstipation. Rikke Kongensgaard minder hende om at huske at drikke meget og sætter et væskeskema i gang.

Lene Holst Pedersen lytter på lungerne og trykker hende lidt på maven. Det giver et lille jag i hende, da lægen rammer tyktarmen.

”Den er irriteret, og så kan man godt være lidt øm,” siger hun. ”Det kan også være musklerne, der er ømme efter dræen. Jeg beder hjemmeplejen om at være ekstra opmærksom på smerterne de næste dage.”

Marie får hjemmepleje fire gange om

”

Hvis vi ikke var kommet, havde lægen muligvis valgt at indlægge hende.

dagen, og lidt mere nu, da hun lige er blevet udskrevet.

Rikke Kongensgaard rækker ud efter en energidrik, der står på bordet ved siden af chaiselongen.

”Den er jeg meget glad for. Den smager godt,” siger den ældre dame. Drikken kom-

mer med maden, som bliver bragt ud fra et madhus. Hun spørger efter en grøn recept.

”Det behøver du ikke til denne her,” siger sygeplejersken. ”Det er kun til dem fra apoteket, som indeholder flere vitaminer, men som nogle synes smager lidt mere bittert. Det er vigtigt med vitaminer, men når man er 94 er det også vigtigt, at man synes, det smager godt. Du skal drikke dem, du bedst kan lide.”

”93,” retter Marie med et glimt i øjet.

Normalt bevæger hun sig rundt med en rollator eller en stok, men i dag føler hun sig lidt for sløj til at stå ud af sengen.

Rikke Kongensgaard måler værdier og tager blodprøver. Alt er perfekt, og hendes tal er fine. Alligevel ville hun gerne være blevet en ekstra dag på hospitalet.

”Jeg ved godt, at der mangler sengepladser, men jeg synes nu alligevel, at jeg blev udskrevet for tidligt.”

Lægen forklarer hende, at det faktisk er bedre at være hjemme, fordi risikoen for infektion er stor på hospitalet.

Hun repeterer, hvad de har talt om. Vejrtrækning, afføring, væsketab og blodprocent og nævner, at hun får blodfortyndende medicin.

”Gør jeg det?” Den ældre dame virker overrasket. Det husker hun ikke, at nogen fortalte hende på hospitalet. Det er heller ikke sikkert, hun skal fortsætte med det.

”Jeg ringer til dig i morgen,” siger Lene Holst Pedersen. ”Jeg lægger også et telefonnummer til hjemmesygeplejersken og til ældreklubben.”

Bagefter taler hun lidt med sønnen Gorm.

”Her ser tosset ud,” siger Marie til sygeplejersken, ”jeg kan godt lide, at her er orden, når der kommer besøg.”

”Nu synes jeg, du er lidt for hård ved dig selv,” siger sygeplejersken og klapper hende kærligt på hånden.

Marie virker lidt friskere og lidt mere rolig efter at have haft besøg af Rikke Kongensgaard og Lene Holst Pedersen.

”Jeg er meget taknemmelig,” siger hun.

Besøget har varet små 40 minutter. ●

Marie er 93 og tidligere sygeplejerske. Hun bor stadig i eget hjem, selvom familien har prøvet at overtale hende til at flytte. Men hun er glad for at bo i rækkehuset med terrassen, hvor hun kan gå ud med sin stok.

TIDLIG INTERVENTION HALVERER ANTALLET AF GENINDLÆGGELSER

En hurtig opfølgning efter udskrivelse gør en forskel, siger sygeplejerske og ph.d. Merete Gregersen, som har ledet et projekt om forebyggelse af genindlæggelser.

Tre forskningsresultater viser, at besøg fra en læge og en sygeplejerske kort efter udskrivelsen af ældre skrøbelige patienter kan forhindre, at de bliver indlagt igen.

Tekst ANNE LEA LANDSTED · Foto MIKKEL BERG PEDERSEN

I dag bliver omkring hver femte geriatriske patient genindlagt inden for 30 dage, men godt halvdelen af genindlæggelserne kan undgås, hvis patienten får besøg af en læge og en sygeplejerske senest tre døgn efter, at de er blevet udskrevet. Det viser foreløbig to forskningsprojekter fra Region Midtjylland, og et tredje, der er på vej.

Projekterne viser også, at der er penge at spare ved en tidlig intervention.

”Vi har hele tiden haft på fornemmelsen, at vi kunne gøre en forskel med en opfølgning på patienten hurtigt efter udskrivelsen, fordi genindlæggelserne ofte sker de første døgn efter, at den ældre har forladt hospitalet. Vores undersøgelser bekræfter, at det er en succes,” siger sygeplejerske, klinisk specialist og ph.d.

i ældresygdomme Merete Gregersen fra Aarhus Universitetshospital.

Sygeplejersker forebygger

Fra 2016 til 2019 afsatte regeringen 82 mio. kr. til i alt 11 projekter, der skulle styrke indsatsen mellem kommune og hospital for de svageste ældre medicinske patienter over 65 år. Merete Gregersen var leder af et af projekterne i Region Midtjylland, hvor to opfølgningmetoder blev sammenlignet med en historisk kontrolgruppe. En kommunal, hvor Aarhus Kommune sendte en hjemmesygeplejerske ud til en gruppe af patienter, mens et geriatrisk team, bestående af en læge og en sygeplejerske fra hospitalet, besøgte en anden.

”Begge opfølgningmetoder gav færre genindlæggelser både efter 7, 30 og 90

dage sammenlignet med kontrolgruppen,” siger Merete Gregersen.

Patienterne blev forud for projektet screenet for skrøbelighed ud fra parametre som polyfarmaci, fysisk og kognitiv funktionsevne, grad af sygelighed, ernæringsrisiko og risiko for tryksår.

Kun de moderat skrøbelige og de mest skrøbelige fik opfølgning.

Interventionerne gav kortere indlæggelser, færre besøg hos praktiserende læge og markant færre genindlæggelser.

Projektet er netop blevet evalueret af Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, VIVE, og viste udover den gode effekt også en mindre besparelse. I evalueringen blev der ikke skelnet mellem opfølgningen fra hospitaler og den kommunale opfølgning. VIVE's fokus var

udelukkende at sammenligne dem, der fik opfølgning med dem, der ingen fik.

”Men vi ved, at det er hospitalsinterventionen, der gør forskellen. Teamet kender patienten, hvorimod man ikke altid kan være sikker på, at det er den samme hjemmesygeplejerske, der besøger patienten hver gang,” siger Merete Gregersen.

Indlæggelse faldt fra tre til to dage

Læge Lene Holst Pedersen fulgte fra 2014 til 2016 ældre medicinske patienter over 75 år, der var indlagt på akutafdelingen på AUH, som led i sit ph.d.-projekt 'Early multidisciplinary follow-up visits for geriatric patients after discharge from hospital'.

”

Vi ved, at det er hospitalsinterventionen, der gør forskellen.

GERIATRISKE TEAMS HAR 3 HOVEDOPGAVER

1. Udredning, som er en klassisk geriatrisk undersøgelse af den ældre skrøbelige borger, hvor man bl.a. ser på funktions-evne, kognitive evner og vægt.

2. Opfølgning efter udskrivelse, hvor man besøger den ældre borger et døgn efter, at han eller hun er blevet udskrevet.

3. Akutte besøg for at undgå indlæggelser. Besøgene aflægges hos f.eks. svækkede og/eller demente borgere på plejehjem, hvor man vurderer, at det vil give mere mening at give hospitalsbehandling i hjemmet, f.eks. iv-antibiotika, iv-væske, ilt, blodtransfusion og lignende fremfor at indlægge.

Hver dag trak hun lod om, hvem der skulle have hjemmebesøg af en læge og en sygeplejerske fra afdelingen og hvem, der skulle være i kontrolgruppen og ikke få dette besøg. Hjemmebesøgene halverede antallet af genindlæggelser, mens indlæggelsesdagene blev reduceret fra tre til to dage.

”Besparselsen ved at undgå, at patienter bliver indlagt igen, er noget større for hospitalet end for kommunen, der skal bruge flere penge på hjemmepleje, fordi patienterne kommer hurtigere hjem og ikke bliver genindlagt,” siger Lene Holst Pedersen, der i dag er en del af det team, hospitalet sender på hjemmebesøg.

Patienterne er glade

Efter satspuljeprojektet mellem afdelingen for ældresygdomme på AUH og Aarhus Kommune blev 290 patienter spurgt, om de havde følt sig trygge efter udskrivelsen, om de havde været tilfredse med den behandling, de havde fået, om de havde følt sig inddraget i beslutningerne og om de oplevede, at hospitalet og hjemmeplejen samarbejdede. 75 pct. af dem svarede, at de helt overordnet var meget tilfredse med den behandling, de havde fået.

Når ældre skrøbelige borgere bliver genindlagt, skyldes det ofte, at deres pårørende bliver usikre, hvis der pludselig går noget galt med medicinen, eller sygdommen blusser op igen. De ringer til vagtlægen eller den praktiserende læge, som er mere tilbøjelige til at indlægge end at aflægge patienten et besøg. Derfor bliver de pårørende altid inviteret med til første hjemmebesøg, ligesom teamet giver dem et telefonnummer, de kan ringe på, hvis de skulle blive i tvivl om noget, siger Merete Gregersen.

Selvom satspuljeprojektet er overstået, har Aarhus Universitetshospital valgt at fortsætte hjemmebesøgene, mens Aarhus Kommune har besluttet at videreføre en allerede eksisterende ordning, hvor en hjemmesygeplejerske aflægger den ældre et besøg kort efter udskrivelsen. ◉

←
Når ældre skrøbelige borgere bliver genindlagt, skyldes det ofte, at deres pårørende bliver usikre, hvis der pludselig går noget galt med medicinen, eller sygdommen blusser op igen, siger sygeplejerske Merete Gregersen.

DÅRLIG KOMMUNIKATION GIVER FLERE GENINDLÆGGELSER

Nyt forskningsprojekt vil undersøge, hvad årsagen er til de mange genindlæggelser, og hvordan man kan forebygge dem.

Tekst ANNE LEA LANDSTED
Foto MIKKEL BERG PEDERSEN

"I både primær og sekundær sundhedssektor er de store flaskehalse, og derfor er det her, man skal sætte ind," siger sygeplejerske og ph.d. Lisa Fønss Rasmussen, der, som en del af sit ph.d.-projekt, har fået godt 2 mio. kr. til bl.a. at undersøge årsagerne til, at ældre medicinske patienter over 65 bliver genindlagt.

Vi skal være bedre til at kommunikere på tværs af faggrupper og sektorer, hvis vi skal undgå genindlæggelser. Det siger sygeplejerske Lisa Fønss Rasmussen, der, som en del af sit ph.d.-projekt, har fået godt 2 mio. kr. fra Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning i Region Midtjylland og fra Novo Nordisk Fonden. Pengene skal bruges til bl.a. at undersøge årsagerne til, at ældre medicinske patienter over 65 bliver genindlagt.

"Nogle genindlæggelser er en naturlig del af et svært sygdomsforløb. Andre kan forebygges, men det kræver samarbejde både blandt personalegruppe og på tværs af faggrupper og sektorer. Jeg var ude et sted, hvor hjemmesygeplejerskerne ikke vidste, hvad akutsygeplejerskerne lavede, og hvilke kompetencer, de havde, selvom de kun sad 30 meter fra hinanden."

Opspor tilbagefald med blik på opvask
Hun tilføjer, at faggrupperne også skal være bedre til at bruge hinandens kompe-

tencer, når de er ude hos den ældre. I en østjysk kommune har man f.eks. udviklet et værktøj til hjemmehjælperne, der betyder, at de – som en del af rutinen – skal lægge mærke til, om der er ting hos den ældre, der virker unormalt. Det kan være beskidt service i køkkenvasken, eller at

Om 30-40 år vil der være 30 pct. flere ældre over 65.

den ældre stadig ligger i sengen. Med andre ord: Man kan opspore sygdom eller tilbagefald på andre måder end ved at måle temperatur, blodtryk og puls.

De skrøbelige ældre er en meget kompleks patientgruppe. De har som regel fle-

re konkurrerende lidelser, er ofte dårlige både fysisk og psykisk, har nedsat evne til egenomsorg og får megen medicin. De har brug for rigtig meget hjælp fra sundhedsvæsenet, og det i sig selv gør det vanskeligt at hjælpe dem.

"Den gennemsnitlige indlæggelsestid er faldet drastisk de sidste 10 år. Tidligere blev patienterne færdigbehandlet på hospitalet, inden de blev udskrevet. I dag fortsætter behandlingen af komplekse og skrøbelige patienter ofte efter udskrivelsen, hvor den bliver varetaget af hjemmeplejen eller den praktiserende læge. Det stiller højere krav til samarbejde, kommunikation, kompetencer og hvordan vi organiserer sundhedstilbuddene i både primær og sekundær sundhedssektor. Det er her de store flaskehalse er, og derfor her man skal sætte ind," siger Lisa Fønss Rasmussen.

Præcist hvad har effekt?

Der er allerede flere initiativer i gang for at undgå, at de skrøbelige ældre ender

som svingdørspatienter. Regionerne har indgået en aftale med de praktiserende lægers organisation, PLO, om et ekstra honorar til læger, der tager på hjemmebesøg, geriatriske teams følger op efter udskrivelsen og tværsektorielle akutteams behandler svage borgere på plejehjem for mindre infektioner, dehydrering og anæmi, så de slipper for at blive indlagt.

Tiltagene har reduceret antallet af indlæggelser, men ifølge sygeplejerske Lisa Fønss Rasmussen ved vi ikke ret meget om, hvad det præcist er, der har gjort forskellen. Derfor bliver en af de helt store udfor-

LISA FØNSS RASMUSSEN

Lisa Fønss Rasmussen er uddannet fra Aarhus Sygeplejerskole i 2005. Hun har arbejdet på akutafdelinger i udlandet, i hjemmeplejen og været afdelingsleder på et plejehjem. Hun blev færdig som kandidat i folkesundhed i 2018 og gik umiddelbart efter i gang med sin ph.d. Hun er tilknyttet Aarhus Universitet, men sidder fysisk i Horsens. En del af hendes forskning, en systematisk gennemgang af 11 studier, som involverer intervention både før og efter indlæggelse, har været offentliggjort i *Fag&Forskning* nr. 2/2021 – søg på 'Fald i genindlæggelser ved overgangskinterventioner'.

6 PROJEKTER

- HERAF FLERE MED DELPROJEKTER - MODTOG I 2016 GODT 82 MIO. KR. FRA REGERINGENS SATSPULJEMIDLER:

1. **Projekt 'Sikker sammenhæng'** i Region Hovedstaden
2. **Projekt 'Tværsektoriel stuegang'** i Region Hovedstaden
3. **Projekt 'Tværsektorielt teamsamarbejde for og med de svageste ældre'** i Region Sjælland, som omfattede tre delprojekter. 'Geriatrisk team Holbæk', 'Geri-team Nykøbing-Falster' og 'Delesygeplejersker'
4. **Projekt 'Geri-kuffert'** i Region Sjælland
5. **Projekt 'Det rette tilbud til borgeren fra første kontakt'** i Region Midtjylland, som omfattede to delprojekter vedrørende styrket visitation (Midt- og Randers-klyngen) og tre delprojekter vedrørende styrket udskrivelse (Vest-, Horsens- og Århus-klyngen)
6. **Projekt 'Tidlig indsats på tværs'** i Region Nordjylland

Projekterne er blevet evalueret af VIVE.

Fem af projekterne – 'Geri-team Nykøbing-Falster' og 'Delesygeplejersker' i Region Sjælland samt 'Styrket udskrivelse' i Aarhus-klyngen i Region Midtjylland – gav signifikant færre indlæggelser i indsatsgruppen sammenlignet med kontrolgruppen.

dringer at få styr på de mange delelementer i de indsatser, der er i gang og finde ud af, hvad der virker bedst og mest effektivt?

"International forskning har gennem de sidste 20 år vist, at komplekse interventioner ofte reducerer andelen af genindlæggelser i indsatsgrupper sammenlignet med kontrolgrupper. Vi ved imidlertid meget lidt om hvilke delelementer, der har størst virkning på effekten. Ligesom konteksten har stor betydning. Interventionerne har ikke nødvendigvis samme effekt alle steder."

I Holland har forskere set på effekten af telefonisk opfølgning efter udskrivelse, som ellers har været en af de mange delelementer i komplekse interventioner. Resultatet viste, at det alene ingen effekt havde på andelen af genindlæggelser.

Grib ind og spar penge

Som en del af sit projekt har Lisa Fønss Rasmussen lavet en spørgeskemaundersøgelse med både patienter, pårørende, læger og hjemmesygeplejersker i fire kommuner for at finde ud af, hvilke faktorer, der udløser genindlæggelse.

"Svarene kan give et vigtigt indblik i, hvad vi forventer af hinanden, hvordan vi

organiserer os, og hvad vi eventuelt kan gøre bedre," siger Lisa Fønss Rasmussen.

Hun tilføjer, at det på sigt kan komme til at koste samfundet dyrt, hvis vi ikke griber ind nu.

"Vi ved, at demografien ændrer sig de næste 30 til 40 år, så vi får en langt større andel af ældre over 65. I EU udgør de i øjeblikket omkring 20 pct. Om 30 til 40 år vil der være 30 pct. flere ældre over 65. Det er en stigning på 10 procentpoint, hvilket er ret meget set fra en sundhedsfaglig vinkel."

Samtidig stiger den gennemsnitlige levealder, så der vil være dobbelt så mange 80-årige om 30 år.

Det vil sige, at der vil komme et øget forbrug af sundhedsydelser i et i forvejen presset sundhedsvæsen.

"Der vil også fra sundhedsvæsnets side blive stillet større krav til familien om at deltage og bære ansvar for plejen. Det kan blive en kæmpebelastning for pårørende, som stadig er på arbejdsmarkedet og som ikke har ret til omsorgsdage for ældre."

Lisa Fønss Rasmussen har publiceret sin første artikel og regner med at være færdig med sin ph.d. om godt halvandet år. ●

1**Hvornår er man gammel?**

- A.** Aldersgrænserne er i bevægelse. I Danmark er alderskategorier især defineret af pensionsalderen. Folkepensionsalderen var i 2020 66 år. Pensionsalderen bliver gradvist forhøjet pga. udviklingen i levetiden.
- B.** Det er individuelt, hvornår vi opfatter os som gamle eller ældre.
- C.** Når man har nået en forholdsvis høj alder (mere end ca. 75 år).

2**Hvad er den aktuelle pensionsalder i Danmark?**

- A.** Den er netop ændret til 75 år.
- B.** Er man fyldt 61 år, kan man ansøge om retten til at gå tidligere på pension. Det kan ske fra den 1. august 2021.
- C.** I 2021 er pensionsalderen 66½ år for personer født den 1. januar 1955 til den 1. juli 1955, hvor den stiger til 67 år.

3**Diskutér hvilke af disse personer du/I vil kalde gammel – og hvorfor.**

- A.** Dronning Margrethe den II.
- B.** Politiker Bertel Haarder
- C.** Epidemiolog og professor Lone Simonsen

4**Hvilken transition optræder hos kvinder, som dermed befinder sig i en ny fase af livet?**

- A.** Farmor- eller mormorrollen
- B.** Overgangsalderen (klimakteriet)
- C.** Skilsmisse

GAMLE MENSKER

Tekst **JETTE BAGH**, cand.cur., fagredaktør *Sygeplejersken*

Ældrebyrde, ældreboom, krævende demografisk udvikling, multisyge, plejekrævende. Det er den måde, gamle omtales på. Men der findes mindre stereotype opfattelser af gamle mennesker.

5**Hvad karakteriserer overgangsalderen?**

- A.** At æggestokkene holder op med at danne det kvindelige kønshormon østrogen, overgangsalderen begynder, og menopausen indtræffer efter nogle år.
- B.** At humøret stiger, fordi børnene flytter hjemmefra.
- C.** At kvinder igen har tid og lyst til at indtage verden, mens mændene ifølge romanforfatteren Olga Tokarczuk rammes af testosteronrelateret autisme.

6**Hvilken dansk sygeplejerske står bag udsagnet: "Der er små og store tegn på, at 'gammel' ikke er noget positivt, der er forbundet med anerkendelse. Vi bruger ikke ordet 'gammel' mere, men 'ældre' og 'seniorer'?"**

- A.** Dorthe Boe Danbjørg, 2. næstformand i Dansk Sygeplejeråd.
- B.** Bente Martinsen, lektor i sygepleje og ph.d., Institut for Folkesundhed – Sygepleje, Emdrup.
- C.** Formand for Sygeplejeetisk Råd, sygeplejerske, ph.d., Anne Bendix Andersen.

7**'Det bliver ikke væk' er en digtsamling om at blive gammel. Hvem har skrevet den?**

- A.** Søren Ulrik Thomsen
- B.** Tove Ditlevsen
- C.** Jørgen Leth

8**Hvad er navnet på specialet, der udforsker det at blive gammel?**

- A.** Gerontologi. Læren om aldring omfattende sundhedsvidenskabelige, humanistiske og samfundsvidenskabelige discipliner vedrørende alderdommen.
- B.** Geriatri. Læren om alderdommens sygdomme og deres behandling.
- C.** Gerontri. Læren om sygdomme og psykologi relateret til gamle mennesker.

HELTEROLLE

giver boom i studerende

Sygeplejerskerne er de nye superhelte i England.
Coronapandemien giver markant stigning i antallet af studerende.
Men utilfredshed med lønnen er stor blandt de uddannede.

Tekst **SUNA HAUGAARD** Foto **RITZAU SCANPIX**

For nylig blev en tegning, der hylder Englands sygeplejersker, solgt for omkring 140 mio. danske kroner via auktionshuset Christie's i London. Tegningen viser en lille dreng, der har smidt Batman og Spiderman i papirkurven til fordel for en heltedukke i sygeplejerskeuniform. Streetart-kunstneren Banksy står bag tegningen og er blot et af mange eksempler på sygeplejerskernes nyvundne popularitet.

I 2021 er antallet af ansøgere til uddannelsen som sygeplejerske steget med hele 32 pct. sammenlignet med året før. Det viser tal fra UCAS, der er ansvarlig myndighed for ansøgersystemet til de videregående uddannelser i Storbritannien. Generelt er antallet af studieansøgninger til colleges og universiteter steget med 8 pct.

Den positive omtale af sygeplejerskerne under coronapandemien har været den overvejende grund til stigningen, mener Stuart Tuckwood, der er ledende repræsentant for 250.000 sygeplejersker i fagforeningen UNISON.

"Sygeplejerskerne har virkelig fået opmærksomhed og anerkendelse i befolk-

ningen under pandemien. For deres kompetencer, for deres dygtighed, for deres arbejdsomhed – for den kæmpe forskel de gør," siger Stuart Tuckwood.

En af de mange nye ansøgere er den 25-årige Florence Reeve fra Cornwall. Hun fortæller i et interview med BBC, at coronapandemien har motiveret hende til at skippe sin ansøgning afsted til universitetet i Plymouth i år på trods af pressens mange skræmmehistorier fra sundhedsvæsenet om overfyldte hospitaler og PTSD-ramte sygeplejersker.

"Sjovt nok har pandemien fået mig til at ville arbejde på hospital på trods af, hvad mine venner, der arbejder på Derriford Hospital, har fortalt. Og på trods af nyhederne. Det har faktisk fået mig til at ville det endnu mere og til at hjælpe mere, så det skræmmer mig slet ikke. Faktisk er jeg virkelig spændt på bare at kaste mig ud i det og gøre så meget, som jeg kan," siger Florence Reeve til BBC.

Studerende genovervejer valg

I øjeblikket er der 40.000 ledige sygeplejerskestillinger i England, og selv om

Stuart Tuckwood hilser den store stigning blandt nye ansøgere velkommen, er armene langt fra helt oppe over hovedet.

"Jeg har talt med flere studerende, der genovervejer, om de har valgt det rigtige fag. Under pandemien er de blevet bedt om at træde til, og det har desværre givet meget blandede oplevelser," siger Stuart Tuckwood og tilføjer:

"Samtidig ved vi, at flere erfarne sygeplejersker overvejer at forlade faget eller lade sig pensionere tidligt oven på det helt enorme pres, de har været under det seneste år. Det kan gøre det sværere at fastholde de studerende. Som studerende lærer du jo ikke nok af bare at opholde dig på et hospital – du har brug for støtte og nogle at lære fra."

Personalemanglen er hård

21-årige Lauren Tibbles er nyuddannet sygeplejerske og arbejder på børnehospitalet Evelina London Children's Hospital, urologisk afdeling, og for hende har den største overraskelse i faget været manglen på personale.

”Manglen på personale er virkelig slem, og coronapandemien har kun gjort det værre. Der er så mange patienter at tage sig af, og mange børnesygeplejersker er blevet sendt over på corona-afdelinger. Jeg har selv været heldig at blive her på børneafdelingen, fordi jeg er helt ny – men sygeplejersker med bare et års erfaring er blevet forflyttet,” fortæller Lauren Tibbles til *Sygeplejersken*.

Blandt sine tidligere medstuderende og venner oplever hun en meget blandet tilgang til, om de kan se sig selv blive i faget:

”Jeg har en veninde, der var frivillig på en corona-afdeling, mens vi studerede, og hun siger, at det har ændret hendes mening fuldstændig. Hun ved ikke, om hun vil fortsætte. Jeg har forsøgt at være der for hende og tale med hende om det. For

32%

flere ansøgninger til
sygeplejeuddannelsen
i Storbritannien i 2021
i forhold til året før

KILDE: UCAS.

jeg synes, det er sådan en skam, hvis hun stopper,” siger Lauren Tibbles.

Bedstemor med slag i

Hvis såvel de studerende som de erfarne sygeplejersker skal fastholdes, skal de først og fremmest have mere i løn, mener Stuart Tuckwood. Regeringen har tilbudt

en lønstigning på 1 pct. til sygeplejerskerne i 2021/2022, hvilket bl.a. fik flere sygeplejersker til at bære masker med teksten: ”From Hero to Zero” (Fra Helt til et nul). Fagforeningerne mener, at lønstigningen skal være på 12,5 pct. og forbereder sig på en mulig strejke.

Lauren Tibbles selv er ikke i tvivl om, at hun har valgt rigtigt. Motivationen til at søge ind på sygeplejerskestudiet kom i sin tid fra hendes personlige superhelt:

”Jeg søgte ind alene på grund af min mormor. Hun har fortalt så mange sjove og spændende historier fra både sin tid som studerende og som sygeplejerske. Det er et meget givende job på trods af de sørgelige oplevelser. Essentielt handler det om at redde liv. Når du har set folk være virkelig syge og så senere blive udskrevet – det er helt fantastisk.” ●

Streetart-kunstneren Banksy gav sygeplejersker en ny superhelterolle med sin tegning, men lønstigningen afspejler ikke den virkelighed, udtrykt i sloganet ”from hero to zero”.

MEMBER OFFER

HOTEL KOLDINGFJORD

Summer holiday in Koldingfjord

Book a stay at member price in Koldingfjord during the summer holiday period from June 18th to August 16th. The stay includes a large breakfast buffet and entrance tickets to the Danish Nursing Historical Museum, which is a short walk from the hotel.

dsr.dk/rabatter

MEMBER OFFER

SYGEPLEJERSKERNES
FRITIDSBOLIGER

Holiday in holiday homes

Have you not decided yet where your summer holiday should go? Then you have the opportunity to check if there is space in some of the Nursing Home's Holiday Homes, which are located at five beautiful destinations in Denmark.

dsr.dk/fritidsboliger

STRANDFOGEDGAARDEN

NYHED! DOBBELT FOLDESKÆRM, OP TIL 7,5 M

Tel. 39 90 85 85 silentia.dk

Store

løsninger til akutte behov

Store, mobile skærmløsninger giver patienten et trygt 'rum' og personalet har ro til opgaven. Efter brug sprittes skærmen af, foldes sammen og køres væk igen.

- Akut afskærmning af patient
- Behov for ekstra sengepladser
- Plads til to patienter i enestue
- Midlertidigt afskærmning på gang

Ro i sindet med PhotoPanels™

Billeder og farver kan lindre stress og uro hos patienten. Alle skærme kan printes med flotte motiver.

Skab din på EasyScreenDesign.com

Vidste du, at lægemidler er involveret i 50% af utilsigtede hændelser?

Uddan dig til Medicinansvarlig Sygeplejerske (MAS), og vær med til at skabe bedre medicinkendskab og patientsikkerhed på din afdeling.

- Uddannelsen er gratis og tilbydes til sygeplejersker i Region Hovedstaden.
- Uddannelsen som MAS indebærer 10 kursusdage og løber over 4 måneder.
- Uddannelsen udbydes af Klinisk Farmakologisk Afdeling og Center for HR og Uddannelse.

Tilmeld dig på www.farmakurser.dk eller kontakt os på: info@farmakurser.dk eller tlf.: 38 63 51 02.

"Jeg har lært så meget og glæder mig til at starte en masse ting op i min afdeling som medicinansvarlig sygeplejerske. Jeg kan kun anbefale kurset"

**Næste hold
starter den
31.08.21**

Farhiya Abshir Abdi, MAS siden 2018 på Bispebjerg Hospital

MEDARBEJDESPARRING I NATUREN

Tekst **CHRISTINA SOMMER**
foto **NIKOLAI LINARES**

I februar foregik det en frostklar vintermorgen. Sidst i april i høj sol og denne tirsdag i maj i regn og blæst. Men ud kommer medarbejderne fra Rehabiliteringsafdelingen i Sundhedscentret i Hillerød Kommune. Bl.a.

sygeplejerske Jette Topp (bagest nummer to fra venstre) og områdeleder Karina Søholt (forrest nummer to fra højre), som begge er på *walk and talk* for anden gang.

I to små grupper guider de to eksperter i naturbaseret organisationsudvikling, Carsten Ohm (bagest th.) og Jakob Neimann (forrest th.), medarbejderne gennem gåturen i den lille skov, der grænser op til Sundhedscentret.

Hver *walk and talk* varer en time og indledes med, at medarbejderne lytter til en kort podcast, som de efterfølgende taler om på skift.

Karina Søholt uddyber:

"Vi kom i gang med dette trivselstiltag pga. covid-19. Medarbejderne var så pressede, og der var behov for, at vi skabte et rum, hvor de kunne få tid og ro til at lytte og sparre med hinanden. Naturen er afstressende i sig selv."

Efter hver gåtur opsummerer medarbejderne dagens personlige udbytte i én sætning på en farvestrålende post-it. I dag lyder Jette Topp:

"Hele det her forløb har vist mig, at sammen er vi stærke – fagligt, socialt og rummeligt."

Navne

LEDENDE OVERSYGEPLEJERSKE FOR NYREMEDIKN, ENDOKRINOLOGI, GERIATRI OG DIÆTISTERNE

Christine Elmsted er pr. 1. maj ny ledende oversygeplejerske på afdelingen for Nyremedicin, Endokrinologi, Geriatri og Diætisterne.

Christine Elmsted har tidligere været afdelingssygeplejerske på Rigshospitalet og kommer fra en stilling som afsnitsledende sygeplejerske i nyremedicinsk ambulatorium på Sydvestjysk Sygehus.

Hun er uddannet sygeplejerske i Region Hovedstaden og arbejdede som basissygeplejerske på Klassisk Thoraxkirurgisk afdeling på Rigshospitalet i seks år. Derefter var hun samme sted souschef i tre år og afdelingssygeplejerske i fire år. Fra 2016 var hun funktionsleder på dialysen og i nyremedicinsk ambulatorium på Sydvestjysk Sygehus og efterfølgende afsnitsledende sygeplejerske. Christine Elmsted har en diplomuddannelse i ledelse og har taget Region Hovedstadens lederforløb.

PROFESSOR I PSYKIATRI

Sygeplejerske, cand.scient. san., ph.d., **Trine Munk-Olsen** er udnævnt til professor på Klinisk Institut, Syddansk Universitet (SDU) med tilknytning til Psykiatrien i Region Syddanmark.

Trine Munk-Olsen skal i sit professorat opbygge forskningen i Personlig Medicin inden for hele psykiatriområdet i Region Syddanmark sideløbende med, at der forskes i personlig medicin inden for resten af sundhedsvæsenet.

Trine Munk-Olsen har i vid udstrækning arbejdet med epidemiologiske forskningsmetoder inden for psykiatrien og i denne sammenhæng benyttet genetiske data. Hendes forskningsområder har gennem mange år primært fokuseret på gravide og mødres mentale helbred, især fødselsdepressioner og -psykoser, og hvordan disse har indflydelse på mødre og børn.

(hbo)

SUND SJÆL, SUNDT LEGEME?

Menneskesyn i krydspunktet mellem sundhedsfagene, psykologi og teologi

Et kursus rettet mod dem som har interesse for det eksistentielle og åndelige omsorgsområde, som har en sundhedsfaglig, psykologisk eller teologisk profil, og gerne vil indgå i en tværfaglig dialog om understøttelsen af og yderligere fokus på omsorgsområdet.

Sted: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, Løgumkloster

Døgnkursus: 4.-5. oktober 2021

Pris: Kr. 1300,- alt inkl.

Kursusbeskrivelse findes på:

www.fkuv.dk/kursusprogram/kursus/2397

DEMENSPRIS TIL TVÆRFAGLIGT TEAM

Foto: Nationalt Videnscenter for Demens/Tomas Bertelsen

Demensprisen 2021 gik til et tværfagligt team med sygeplejerske, ergoterapeut og fysioterapeut, som sammen har løftet kvaliteten af plejen og behandlingen af mennesker med demens på Sydvestjysk Sygehus.

Prisen, som blev uddelt af social- og ældreminister Astrid Krag (S), gik til de tre kolleger på Sydvestjysk Sygehus: Ergoterapeut og demenskoordinator **Maria Lietzen Jensen**, fysioterapeut og demenskoordinator **Karina Kjærgaard Lauridsen** og sygeplejerske og demenskoordinator **Dorthe Kirkegaard Katzmann**.

Indstillingen kom fra kolleger i Akutmodtagelsen. De lagde i indstillingen vægt på, at de tre prismodtagere har taget opgaven på sig med at styrke kvaliteten i den individualiserede pleje og behandling til mennesker med demens og dermed bidraget til at gøre Sydvestjysk Sygehus mere demensvenligt.

Mindeord

HANNE BREDSORFF

Klinisk oversygeplejerske Hanne Bredsdorff sov stille ind den 1. april 2021. Hanne var indtil for kort tid siden ansat i palliativ team, Sjællands Universitetshospital.

Hanne var en pionér inden for palliationen, hvor hun arbejdede i mange år. Hanne var en dygtig sygeplejerske, hvor omsorg, etik og moral var vigtig. Hun talte patienternes sag og havde en særlig evne til at nuancere patienternes oplevelser. Hanne supplerede sygeplejerskeuddannelsen med en cand.scient.san., og det motiverede yderligere det udviklingsarbejde, som i mange år var en del af hendes sygepleje.

Hanne medvirkede til at synliggøre og udvikle palliationen lokalt og regionalt, og i nationale fora satte hun sit faglige og personlige præg. Hanne satte palliationen på dagsordenen og gik ikke

af vejen for en faglig diskussion. Hanne har inspireret mange kolleger på sin vej, og vi er mange, som vil mindes hendes store indsats. De sidste to år af sit liv var Hanne alvorligt syg, og det var med sorg, vi fulgte, hvordan sygdommen tog fat i hendes liv.

Vi savner de faglige input, etiske drøftelser, den måde Hanne gavmildt delte af sin viden og de gode grin over en kop kaffe. Vores tanker går til Hannes to døtre og lille barnebarn.

Æret være Hannes minde.

På vegne af kolleger i Onkologisk Afdeling og Palliativ Enhed, SUH

Helle Gert
Ledende oversygeplejerske

SVAR PÅ

TESTEN

SIDE 53

1: B

2: C

3: udfyld selv

4: B

5: A

6: B

7: C

8: A

Den palliative indsats

- En tværfaglig efteruddannelse i Region Midtjylland 2021

Uddannelsen henvender sig til sundhedsprofessionelle i sundhedsvæsenets primære og sekundære sektor, som har en mellemlang videregående uddannelse, f.eks. sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter og socialrådgivere.

Uddannelsen begynder 22.09.2021 og afsluttes 17.12.2021.
Tilmeldingsfrist 29.08.2021.

Yderligere information og tilmelding til forløbet, se www.rm.plan2learn.dk – Skriv "Palliativ" i søgefeltet.

Uddannelsen udbydes af Koncern HR, Center for Kompetenceudvikling, Region Midtjylland, Olof Palmes Allé 26, 8200 Aarhus N.

Kontakt

Klinisk sygeplejespecialist Helle Nordstgaard Matthiesen – tlf. 7845 4990 / e-mail: helmat@rm.dk

regionmidtjylland **midt**

BLIV MEDIYOGA INSTRUKTØR

Lær at formidle enkle velafprøvede teknikker i denne forskningsbaserede terapeutiske yogaform, der henvender sig til sundhedspersonale.

MediYoga (medicinsk yoga) har dokumenteret effekt til flere helbredsrelaterede sygdomme og er velegnet til stress, angst og depression.

Kursusstart september 2021

KONTAKT:

Uddannelsesansvarlig
Lene Hornsleth, tlf. 29804356
www.mediyyoga.dk

Rengøring af lægeklinikker

Vi overholder Statens Serum Instituts anbefalede retningslinjer for rengøring i lægeklinikker.

Med høj faglighed er vores medarbejdere rustet til opgaven.

Ring eller skriv – vi er landsdækkende

Delta Rengøring
Teglvej 1
4990 Saksøbing
Tlf. 4054 6546
delta@delta-rengoering.dk
www.delta-rengoering.dk

Fag & Forskning

Læs Fag&Forskning nr. 2/2021.

Viden bliver genopfrisket

Anæstesiafsnittene på regionshospitalerne i Herning og Holstebro har i samarbejde med ledelse og medarbejdere udviklet en række kort, som kan anvendes til at vedligeholde personalets kompetencer. Målet er at vedligeholde kritiske kompetencer i forhold til udstyr og kritiske situationer.

Der er stor tilfredshed med kompetencekortene, som har gjort det mere acceptabelt at ind-

rømme, at der er viden og færdigheder, som man har brug for at træne med jævne mellemrum.

Samtidig har det betydning for patientsikkerheden, at anæstesisygeplejerskerne med sikkerhed kan håndtere apparatur og situationer, der forekommer sjældent.

Læs "Kompetencekort genopfrisker viden" i Fag&Forskning nr. 2/2021.

"Her er jeg fri"
- Hanne, sygeplejerskevikar i Norge

- ✓ Overskud
- ✓ Oplevelser
- ✓ God løn

VIL DU OGSÅ VÆRE VIKAR I NORGE?
TLF. 45 540 540
WWW.POWERCARE.DK

POWER
CARE

Marie Colding
Laursen
5. semester
VIA Viborg

Terese Klausen
7. semester
Københavns
Professionshøjskole

Sarah Munksø
Lauridsen
4. semester
UC Diakonissestiftelsen

Julie Feldborg
6. semester
UC Syd
Åbenrå

Nathalie
Kjær Bach
6. semester
UC Diakonissestiftelsen

Marie Elizabeth
Sander
4. semester
UC Diakonissestiftelsen

Vi stopper ikke med at lære, når vi får vores eksamensbevis

Ingen forventer mere af dig som ny sygeplejerske, end at dine patienter får medicin, mad og trækker vejret. Sådan beroliger en sygeplejerske den næsten uddannede sygeplejerske, som indser, at det er i orden ikke at kunne det hele.

I februar begyndte jeg på 6. semester, som er uddannelsens længste og sidste praktikforløb. Med andre ord så er det nu, det gælder. Jeg må suge alt den læring til mig fra fagets praktiske side, som det er muligt, for når vi når til juni, skal jeg kunne stå på egne ben. Det er en spændt, men underlig fornemmelse at stå med, når man påbegynder sin sidste klinik. Det er på mange måder det her lange sammenhængende praktikforløb, jeg har set frem til, men også frygtet gennem hele uddannelsen. For alle de forventninger og forhåbninger, jeg har til mig selv, og uddannelsen har til mig, bliver de nu indfriet? Jeg er næsten færdiguddannet og klar til at blive sygeplejerske og dog så langt fra at kunne det hele.

Jeg satte mig ned og talte med en af afdelingens sygeplejersker om de tanker, jeg gik med. Hun sagde til mig, at ingen kan det hele, når vi bliver færdiguddannede og vigtigst

af alt, så er der heller ingen, som forventer, at vi kan det hele. Hun brød det endda helt ned til, at der ikke er nogen, som forventer mere af dig som ny sygeplejerske, end at dine patienter får medicin, mad og trækker vejret. Du skal jo først lige finde fodfæstet.

”Det er lige som at tage kørekort. Du lærer også først at køre bil, når kørekortet er hjemme,” sagde hun.

Det forsøger jeg at huske på, når jeg kan gå i spåner over alt det, jeg ikke kan endnu, men gerne vil. Sygepleje er samtidigt og heldigvis et fag, som hele tiden er under udvikling, og derfor må vi være det samme. Vi stopper ikke med at lære, når vi får vores eksamensbevis, og dét er der for mig både gejst og trøst i. Det giver mig nemlig et gåpåmod til at klø på her på den sidste del af uddannelsen, og samtidig skaber det en ro i maven ved visheden om, at læringskurven er lige så eksponentiel for alle andre på den anden side.

Her et par måneder inde i mit praktikforløb er der begyndt 1. semesterstuderende på afdelingen. Jeg har fået lov til at tage imod dem og lære fra mig. Dette blev et realitetstjek for min faglige udvikling, da jeg sagtens kunne genkende mig selv fra første semester som helt grøn i faget. Usikkerheden kombineret med en entusiasme ift. at blive klog på et helt nyt og uberørt felt. Pludselig er det mig, der er den erfarne i lokalet, og der er nogen, der følger efter mig. Det blev virkeligt for mig, at jeg nu spejler mig mere i sygeplejerskerne og deres kompetencer frem for i rollen som studerende.

Selvom det kan synes som en stor mundfuld, at jeg snart kan kalde mig sygeplejerske, så er det opmuntrende og fortrøstningsfuldt at blive mindet om den kæmpe faglige udvikling, jeg har været igennem de sidste tre år, og at der er mange gode, lærerige år forude på den anden side af bacheloreksamen. ●

JOB

Se alle stillinger
www.job.dsr.dk

Praktiske oplysninger til annoncører

Deadline kl. 9:00 for indtastning af KURSER/MØDER/MEDDELELSER på www.dsr.dk under Information til annoncører

Nº 8 — 2021
21. maj 2021

Nº 9 — 2021
30. juli 2021

Nº 10 — 2021
6. august 2021

Vejledning ved indtastning af kurser/møder/meddelelser, kontakt redaktionen, Henrik Boesen, på tlf. 4695 4189, hbo@dsr.dk

Rådgivning og vejledning vedr. opsætning af annoncer
Media-Partners ApS · Alhøjvej 2, Stilling · 8660 Skanderborg
Tlf. 2967 1446 · E-mail marianne@media-partners.dk
www.media-partners.dk · Her kan du også rekvirere medieinformation

Indleveringsfrister for STILLINGSANNONCER til de kommende numre

Nº 8 — 2021
4. juni 2021

Nº 9 — 2021
3. august 2021

Nº 10 — 2021
13. august 2021

Sidste frist for indlevering af materiale er kl. 10:00 hos Media-Partners ApS

Udgivelsesdatoer

Nº 8 — 2021
28. juni - 2. juli 2021

Nº 9 — 2021
16.-20. august 2021

Nº 10 — 2021
6.-10. sept. 2021

KURSER, MØDER OG MEDDELELSER

NETANNONCER

Gå ind på <http://job.dsr.dk/> og indtast Quick-nummeret, så kommer du direkte ind til netannoncen, hvor du kan læse meget mere om stillingen. Netannoncer kan indtastes hele døgnet.

Quicknr. **Demensområdet**
330641737 Gribskov Kommune
2 dementfaglige konsulenter
Ansøgningsfrist 13. juni 2021

Quicknr. **Akutteamet Rødovre Hjemmepleje**
330658927 Rødovre
Sygeplejersker
Ansøgningsfrist 15. juni 2021

Quicknr. **Læsø**
330608645 Læsø Kommune
'Ø-sygeplejerske'
Ansøgningsfrist 20. juni 2021

Quicknr. **VikTeam**
330538883 Arendal, Norge
2 sygeplejersker til vikariat
Ansøgningsfrist 26. juni 2021

Quicknr. **Powercare**
330575333 Norge
Sygeplejersker til vikariater
Ansøgningsfrist 26. juni 2021

Quicknr. **Ultraformer**
330635911 København
Sygeplejersker
Ansøgningsfrist 1. juli 2021

Quicknr. **Handicaptilbud**
330658373 Gladsaxe Kommune
Kvalitets- og udviklings-sygeplejerske
Ansøgningsfrist 11. juni 2021

VIGTIG MEDDELELSE

På grund af den fortsatte situation med risiko for spredning af corona-virus er der stadig risiko for, at et eller flere af de nævnte arrangementer i listen herunder bliver aflyst.

DERFOR: Når tidspunktet for begivenheden nærmer sig, bør du tjekke hos den enkelte arrangør, om arrangementet bliver gennemført.

SENIORSAMMENSLOTNINGEN

Medlemmer, der er fyldt 55 år, er velkomne til Seniorsammenslutningens arrangementer

Generalforsamling

Generalforsamling i Seniorsammenslutningen DSR afholdes onsdag den 11. august 2021 kl. 13.00 på Højskolen Marielyst Bøtøvej 2, 7873 Væggerløse

Falster, tlf. 5413 6361.

Dagsorden ifølge Seniorsammenslutningens vedtægter § 4 stk. 6.

Indkomne forslag skal være formand Mette Bille i hænde senest 7. juli 2021 på mail: mbi@oncable.dk. Tilmelding direkte til Højskolen.

Arrangør: Seniorsammenslutningen.

KURSER

Landskursus 2021

Tema: Psykosociale aspekter hos mennesker med diabetes - fokus på sårbare grupper, hypoglykæmi, sexologi, nyrekomplikationer, fastholde og udvikle netværk

Tid og sted:

5. november 2021 kl. 09:00 -
6. november 2021 kl. 15:30
Hotel Koldingfjord,
Fjordvej 154, 6000 Kolding

Yderligere info:

Medlemmer af Fagligt Selskab for Diabetes modtager en invitation pr. mail. Husk at opdatere din mailadresse hos DSR.

Arrangør:

Fagligt Selskab for Diabetessygeplejersker

Tilmelding og pris:

Se hjemmesiden for Fagligt Selskab for Diabetes.

Konference "Sygeplejersker som faglige fyrtårne"

Hvordan arbejdes med faglig udvikling, så vi har de rette kompetencer.

Kvalitetsforbedring og læring i praksis ud fra flere perspektiver: Hvordan skabes læring ud fra STPS tilsyn? Bidrager uddannelse i Borgernær Sygepleje til udvikling?

Tid og sted:

27. september 2021 kl. 09:00 -
16:00. Comwell, Ørnumvej 6,
4220 Korsør

Arrangør:

Fagligt Selskab for Sygeplejersker i Kommunerne

Tilmelding:

Senest 25. august 2021 på
<http://bit.ly/fssk2021september>

Pris:

Gratis for medlemmer af FSSK.

Yderligere oplysninger:

Læs mere på www.dsr.dk/fs/fs6/arrangementer

Temadag - Den dag hygiejne blev synlig og taget alvorligt

Covid-19 - den dag hygiejne blev synlig og taget alvorlig. Står vi med infektionshygiejnens "finest hour"? Kan vi ruste os til fremtidens pandemier, og hvilken rolle spiller infektionshygiejne? Fokus på både primær og sekundær sektor

Tid og sted:

1. september 2021 kl. 8:00 -
15:40. Nyborg Strand Hotel
og Conferencecenter,
Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Arrangør:

Fagligt Selskab for Hygiejnesygeplejersker

Tilmelding:

Senest 15. august 2021.
Se www.conferencemanager.dk/fsfh2021

Pris:

1.700 kr. for ikke medlemmer og 1.000 kr. ved personligt medlemskab af FSFH

Yderligere oplysninger:

Se programmet på www.dsr.dk/fsfh under punktet Temadage.

Skal du på barsel?

Få mulighed for
nedsat kontingent,
find barselsregler og
meget mere på

www.dsr.dk/barsel

Dansk
Sygeplejeråd

Hent hjælp til karrieren

Savner du inspiration
til karrieremuligheder,
hjælp til jobsøgningen
eller gode idéer til
kompetenceudvikling?

Læs mere på
www.dsr.dk/karriere

Dansk
Sygeplejeråd

JEG SÆTTER MIT LILLE FODAFTRYK PÅ BØRNERIGET

Fortalt til **Laura Elisabeth Lind**
Foto **Per Morten Abrahamsen**

CECILIE RAARUP

HENRIKSEN, 28 år.

Nyt job: Januar 2021 i en uddannelsesstilling som intensivsygeplejerske på Rigshospitalets neonatalafdeling, der i 2025 bliver til det nye BørneRiget.

Kom fra: Fem år på Hvidovre Hospitals neonatalafdeling. Desuden knap fire måneder i Nuuk på en medicinsk afdeling.

Specialuddannelsen til intensivsygeplejerske tager halvandet år. Jeg er nu i gang med et halvt års introduktionsforløb i et team, der yder intensiv pleje af stabile børn født til tiden. Her er vi en højspecialiseret afdeling med intensivpladser f.eks. til børn med kendte hjertefejl, børn født med misdannelser af organer, børn, der har lidt svær iltmangel under fødslen, og der er også et team til de ekstremt for tidligt fødte. Vi modtager børn fra hele Rigsfællesskabet og har et transporthold, der kan hente børn i en særligt indrettet baby-lance, med fly eller helikopter. Jeg har altid været meget fascineret af det hold, når jeg har mødt dem på min tidligere arbejdsplads, og kunne virkelig godt tænke mig, at jeg en dag bliver en del af holdet, der flyver ud til Færøerne og Grønland eller kører til andre danske landsdele for at hente børn til BørneRiget. For det er

”Jeg havde længe haft overvejelser om, at der snart skulle ske noget i min karriere. Jeg trængte til udvikling og havde leget med tanken om at søge ind på en kandidatuddannelse. For jeg synes, at ledelse er spændende. Men så stødte jeg på det her jobopslag og kunne mærke, at jeg kunne blive klædt bedre på til ledelsesvejen, hvis jeg fik mere klinisk erfaring med fra det neonatale og fra pædiatrien. Og samtidig kunne jeg mærke, at jeg ikke var helt klar til at svigte det kliniske endnu. For stillingen var virkelig interessant. Det er unikt, at man vinkler det intensive inden for pædiatrien. Og mit hjerte banker for arbejdet med familier med børn i alle aldre. Så stillingen tiltalte mig meget.

et lille hold, der arbejder tæt sammen i de her akutte situationer. Det giver et helt særligt sammenhold og en faglig stolthed, når man klarer de her akutte situationer sammen.

Men foreløbig er jeg her på afdelingen. I min tidligere stilling var de indlagte børn mindre syge end på Rigshospitalet, og der var meget fokus på familiedannelse og amning. Jeg håber, at jeg kan være med til at bringe en smule af det normale og familiecentrerede ind i det højintensive felt. Selvom det er intensivt syge børn, vil jeg f.eks. meget gerne fremme hud-mod-hud hos forældrene og alt det, der understøtter tidlig mælkeproduktion. Det kan også give bedring. Men det er svært, for familierne har ikke enestuer nu og skal derfor også forholde sig til naboens barn, der pludselig kan blive meget syg – oven i at de selv bearbejder deres egen krise. På BørneRiget bliver hele miljøet mere familievenligt.

Vi får en intensiv neonatalafdeling for de helt små og en intensiv børneafdeling for børn fra 28 dage efter fødslen og op til 18 år. Det er virkelig spændende at være med helt fra start. Jeg sætter mit eget lille bitte fodaftryk på BørneRiget.”

SAVNER DU INSPIRATION TIL KARRIEREN?

Hent råd og vejledning om karriere og job-søgning på dsr.dk. Som medlem kan du booke tid til personlig sparring om jobsøgning, efter- og videreuddannelse eller karrieremuligheder.

Læs mere på dsr.dk/job-og-karriere

DANSK SYGEPLEJERÅD HOVEDBESTYRELSE

DANSK SYGEPLEJERÅD CENTRALT

Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 3315 1555
Fax: 3315 2455
www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man - tors 9.00 - 16.00
Fre 9.00 - 15.00

**Lederforeningen
Dansk Sygeplejeråd**
Sekretariatschef
Jonna Søegaard
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 3900
www.dsr.dk/lederfor-
eningen
lederforeningen@dsr.dk

**Sygeplejestuderendes
Landssammenslutning**
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 4234
www.dsr.dk/sls
sls@dsr.dk

Sygeplejeetisk Råd
Formand
Anne Bendix Andersen
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
www.sygeplejeetiskraad.dk

KREDS HOVEDSTADEN

Kredschef
Luisa Gorgone

Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K
Telefon: 7021 1662
Fax: 7021 1663
www.dsr.dk/hovedstaden
hovedstaden@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man, tirs, tors, fre
9.00 - 14.00
Ons 13.00 - 16.00

Lokalkontor
Store Torv 11, 1.
3700 Rønne
Telefon: 7021 1662
Fax: 5695 3812

Åbningstid
Man 12.00 - 15.00
Tirs 9.00 - 12.00
Tors 12.00 - 16.00
Se også dsr.dk/bornholm

Hjemmesiden indeholder
individuelle kontaktop-
lysninger på kredsens
medarbejdere og for-
mandskab.

KREDS SJÆLLAND

Kredschef
Mads Hyltdgaard

Møllevej 15
4140 Borup
Telefon: 7021 1664
Fax: 7021 1665
www.dsr.dk/sjaelland
sjaelland@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Telefontid
Man, ons 9.00 - 14.00
Tirs, tors 13.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

Fremmøde
Man, tirs, ons 8.30 - 15.30
Tors 12.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

KREDS SYDDANMARK

Kredschef
Puk-Maria Holmgaard

Vejlevej 121, 2.
7000 Fredericia
Telefon: 7021 1668
www.dsr.dk/syddanmark
syddanmark@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, ons, fre
8.30 - 13.00
Tors 13.00 - 16.00

KREDS MIDTJYLLAND

Kredschef
Ann Dahy

Fælles postadresse
DSR, Kreds Midtjylland
Marienlystvej 14
8600 Silkeborg
Du er altid velkommen i
åbningstiden, men ring
og aftal tid.
Telefon: 4695 4600
www.dsr.dk/midtjylland
midtjylland@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, tors
10.00 - 15.00
Ons 13.00 - 15.00
Fre 10.00 - 12.30

Lokale kontorer
Stationsvej 8a
7500 Holstebro
Åbent efter forudgående
aftale.

EcoPark
Bautavej 1A
8210 Aarhus V
Åbent efter forudgående
aftale.

KREDS NORDJYLLAND

Kredschef
Iben Gravesen

Sofiendalsvej 3
9200 Aalborg SV
Telefon: 4695 4850
Fax: 9634 1426
www.dsr.dk/nordjylland
nordjylland@dsr.dk

Kontorets åbningstider
Man - ons 9.00 - 15.00
Tors 13.00 - 16.00
Fre 09.00 - 12.00

INSULIN 100

En livreddende opdagelse
fylder 100 år

Et århundrede med innovation inden for diabetesbehandling

Læs om de sidste
100 års banebrydende
fremskridt inden for
diabetesbehandlingen på
diabetesliv.com

Hvad er det næste?

Behandlingen af mennesker med diabetes har udviklet sig kolossalt, siden insulinet blev opfundet i 1921. Men vi er ikke i mål – behandlingen kan stadig blive bedre. Derfor er det helt afgørende, at vi bliver ved med at udvikle vores lægemidler, diabetespenne og øvrige produkter, så de mere end 280.000 danskere med diabetes kan leve et godt liv.

**changing
diabetes®**

Novo Nordisk Denmark A/S · Ørestads Boulevard 108, 6 · 2300 København S
www.novonordisk.dk · Kundeservice tlf.: 80 200 240

novo nordisk®